VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XX. évfolyam
6110. szám

4 oldal,
20 bani

Vasárnap,
1964.
november 1.

TÁVIRAT

Őexcellenciája AHMED BEN BELLA úrnak, az Algériai Demokratikus és Népi Köztársaság elnökének

ALGIR

Az Algériai Demokratikus és Népi Köztársaság nemzeti ünnepe, az algériai forradalom kezdetének 10. évfordulója alkalmából, a Román Népköztársaság Államtanácsa, a román kormány és nép, valamint a magam nevében meleg üdvözletemet és őszinte jókivánságaimat küldöm, jólétet és haladást kivánok Excellenciádnak, a kormánynak és a baráti algériai népnek.

Ez alkalomból kifejezem azt a meggyőződésemet, hogy országaink barátsága és együttműködése tovább erősödik és fejlődik mindkét nép, a béke és a nemzetközi együttműködés érdekében.

Őszinte nagyrabecsüléssel

GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ

a Román NK Államtanácsának elnöke

IPARI HÍRADÓ

a December 30 gyárból

Sikeres kisérletek

Sokan nem tudják, hogy városunk legnagyobb textilüzemének laboratóriumai nem csupán a vállalat részlegein kibontakozó ipari tevékenységet szolgálják hiven, hanem eredményes kutatómunkát is végeznek. Mégpedig minisztériumi szinten összeállitott terv alapján. Az elmult negyedévben például az a feladat hárult a vállalat vegyészeti laboratóriumának szorgalmas, gazdag szakmai tapasztalattal rendelkező munkaközösségére, hogy kisérletezze ki: milyen hatást lehet elérni reaktiv festékekkel a cellulóz-alapanyagu textiliákon?

A kisérleteket három, száz százalékos mürostszőttesnél végezték el a kémiai laboratóriumban. Örömmel állapitottuk meg: sikerrel. Ez pedig azt jelenti, hogy ujabb tetszetős, ellenállóképes sznekkel gazdagodott textilipari vállalataink festék konyháinak paletttája.

Korszerűsitések

Ebben az esztendőben ujabb korszerüsitési munkálatokat végeznek az üzem különböző részlegein, műhelyeiben. A vállalat idei műszaki modernizálásra vonatkozó terve tizenegy célkitüzést irányzott elő, amelyek közül tizet már meg is valósottak.

A többi között emlitésre méltó az a korszerüsités, amely tiz szállitókocsi üzembehelyezésével könnyiti meg a csévék belső mozgatását

A korszerüsitési mozgalom kiemelkedő eredményei mellett tesz tanuságot az, miszerint év elejétől szeptember végéig az ezuton megtakaritott összeg nem kevesebb, mint 172 750 lej.

Sok kiváló szakember dolgozik a December 30 üzem fonodájában. Ezek egyikét kaptuk lencsevégre munka közben. Berar Iosif gyapottépő-gépkezelő — mert hiszen róla van szó — a legjobbak közé tartozik. Állandóan élenjár a termelésben és munkájának minősége is kifogástalan. Méltán megérdemli tehát azt a tiszteletet, szeretetet, amellyel munkatársai körülveszik.

Szalagon az első sorozat

A Victoria óragyár ügyes tervezői és a prototipus műhely dolgozói ez évben elkészitették a köves ébresztőórák terveit és prototipusait. A felettes szervek jóváhagyták az uj termék gyártását.

Most már a termelő részlegek dolgozóira hárult a feladat, hogy tovább vigyék az óragyártás előretörő zászlaját. S nem is maradtak adósak ezzel. Az elmult hónap második felében előkészitették a köves órák gyártásához szükséges szerszámokat, segédeszközöket és mérőműszereket, gépcsoportokat állitottak át s a napokban beinditották az első sorozat gyártását is. Nemsokára már arról számolhatunk be, hogy a román oragyártás uttörői leszállitották az első sorozat jó minőségü termékeit.

Rajonunk és a városkörnyék kollektív gazdaságaiban is földbe került a jövő évi kenyérgabona magja

Az idei őszi munkálatok mezőgazdasági dolgozóink számára sok izgalmas nehéz napot hoztak. Mindenki ugy látott a feladathoz, hogy azt idejében és jól végezze. De jöttek a hüvös esős napok s a legjobb akarat mellett is tétlenül kellett várakozni, miközben teltek az értékes percek, órák, napok és tulléptük az agrotechnika által megjelölt határidőt a kenyérgabona magjának földbejuttatásánál.

De most e pár sorban örömmel adjuk tudtára városi és falusi dolgozóinknak, hogy azok erőfeszitése nyomán, akik a kenyérgabona vetésénél szorgoskodtak — ha az időjárás miatt késve is — de tegnap, október 31-én rajonunk és a városkörnyék kollektiv gazdaságaiban földbe került a jövő évi kenyérgabona magja. Csakis az elismerés hangján szólhatunk gépállomásaink traktorosairól, akik fáradtságot nem ismerve, éjt-nappalá téve, szeles, esős időben ott ültek a volán mellett és szántották, porhanyositották a kenyérgabona magágyát és azután kora reggeltől késő estig szórták a magot. Tudták, átérezték azt a nagy felelősséget, amely rájuk hárult ezekben a napokban. De ott voltak a kollektiv gazdaságok tagjai is, akik a vetőgépek működésére ügyeltek, a fogatosok, akik már hajnalban szállitották a magot a földek végére, hogy minél gyorsabban menjen a munka. Holdvilágos éjszakákon a traktorok reflektorfényében bizony sok helyen láthattuk szorgalmas kollektivistáinkat a szár vágásánál, hordásánál, arra törekedve, hogy felszabaditsák a területet s igy a traktorok fennakadás nélkül végezhessék a szántást. Közös erőfeszitessel törekedtek a kenyérgabona minél előbbi földbejuttatására. Traktorosok és kollektivisták felismerték: közösen kell cselekedniök, hogy behozzák az idő okozta lemaradást és földbejuttassák a dolgozók jövő évi kenyerének magját.

Örömhir ez, hiszen az idejében elvetett mag kihajtott és szépen zöldell. Remélik, hogy az utóbbi napokban a jól előkészitett talajba juttatott mag nem befolyásolja majd a jövő évi termést. Nem, mert mindenütt jó munkát végeztek. Lehet, hogy ma reggel még néhány gazdaságban traktor áll a vetőgép elé, hogy kiegészitse a forgókat és néhány hektáron terven felüli vetést végezzen.

Egy nagy gond, egy felelősségteljes munka befejezését jelentheti rajonunk és a városkörnyék kollektiv gazdaságai azt, hogy eleget tettek feladatuknak a kenyérgabona vetését illetően. Ezzel azonban még nem fejeződött be az őszi munka. A traktorosok megélesitik ekevasaikat s ujból barázdába állnak, hogy mélyebben forgassák a talajt, végezzék az őszi mélyszántást. Kollektivistáink folytatják a kukorica és a más kapásnövények termésének betakaritását. De ezen munkálatok mellett mégegyszer szóljunk dicsérőleg mindazokról, akik helytálltak, hallgattak pártunk utmutatására s igyekeztek a kenyérgabona vetésének minél előbbi elvégzésére. Nagyon, de nagyon sokan vannak azok, akik derekasan dolgoztak. Gazdaságok vezető tanácsainak tagjai, szakemberek, gépesitők és kollektivisták, akik talán a szombat esti órákban igy kiáltottak fel: most már jöhet az őszi idő, becsülettel eleget tettünk feladatunknak. Mi erre azt válaszoljuk: elismeréssel gondolunk rájuk s a jövő évben bőséges, gazdag aratást kivánunk!

MAI INTERJÚNK

Körültekintéssel és alapossággal kell előkészíteni a mezőgazdasági szakoktatást

A gyakorlat, a mindennapi munka igazolja, hogy mezőgazdasági dolgozóink szakismereteinek gyarapitása hozzájárul a jobb eredmények eléréséhez. A szakismeretek fejlesztését nagyban elősegiti a hároméves agro-zootechnikai tanfolyam, amely ezelőtt két évvel indult meg. Most, amikor rajonunk mezőgazdasági dolgozói az őszi munkák befejezéséhez közelednek, a szakemberek, a gazdaságok vezető tanácsai már megkezdték az 1964—65-ös téli agro-zootechnikai szakoktatás előkészitését. Az elmult napokban ezzel kapcsolatosan néhány kérdést intéztünk Lupu Nicolae elvtárshoz, a rajoni mezőgazdasági tanács tervosztályának dolgozójához.

KÉRDÉS: Milyen intézkedések történtek eddig az agro-zootechnikai tanfolyamok megszervezéséért?

VÁLASZ: A tartományi mezőgazdasági tanács utmutatása alapján a rajoni mezőgazdasági tanács körlevélben hivta fel a kollektiv gazdaságok vezető tanácsainak és szakembereinek figyelmét a hamarosan meginduló agro-zootechnikai tanfolyamok megszervezésére. Ezzel kapcsolatosan a mezőgazdasági egységek vezetői megkapták a szükséges utmutatásokat is. S mondhatjuk, hogy az idejében kiadott felhivás alapján a kollektiv gazdaságok vezető tanácsai és szakemberei konkrétan meghatározták, milyen tanfolyamokkal, hány hallgatóval s milyen évfolyamokkal indulnak a novemberben megkezdődő mezőgazdasági oktatási évben. Igy rajonunkban összesen 195 kör kezdi meg munkáját, mintegy 4760 hallgatóval. Kilencven növénytermesztési kör 2379 hallgatóval, 76 állattenyésztési kör 1587 hallgatóval, 22 zöldségtermesztési kör 621 hallgatóval és hét szőlő- és gyümölcstermesztéssel foglalkozó kör fog működni 173 hallgatóval. A 138 harmadéves kör mellett 41 másodéves és 16 elsőéves kör működik majd rajonunk kollektiv gazdaságaiban. Az elsőéves körökbe a gazdaságok vezető tanácsai olyan kollektivistákat vontak be, akik eddig kimaradtak az oktatásból, vagy más munkakörben dolgoztak, illetve azokat a fiatalokat, akik betöltötték tizenhatodik életévüket. A tanfolyamok megszervezésénél figyelembe vették azt, hogy minden körben legkevesebb 15 hallgató legyen. A beérkezett helyzetkép alapján a rajoni mezőgazdasági tanács számba vette: hogyan tudja biztositani az előadókat a körökhöz. A jelenlegi adatok szerint minden szakkörhöz jólképzett kádert tudunk beosztani.

KÉRDÉS. Mi a helyzet a szakkönyvekkel?

VÁLASZ: Az elmult napokban értesitést kaptunk a rajoni szövetkezeti uniótól, hogy megérkeztek a különböző mezőgazdasági körök számára a tankönyvek. Véleményem szerint ezen a téren nem lesznek nehézségek, mivel az első és másodéves szakkönyvek egyrészre már megvan az előző évekből. A harmadéves hallgatók számára egyelőre még nem rendelkezünk kellő számu könyvvel, de reméljük, hogy az oktatás megkezdéséig ujabb szállitmány érkezik. Hamarosan megkezdik a tankönyvek kiosztását is gazdaságainkban.

KÉRDÉS: Melyek a legfontosabb teendők az elkövetkező időszakban?

VÁLASZ. Mivel egyre jobban közeledik az agro-zootechnikai tanfolyamok megnyitásának ideje, szükséges, hogy a szakemberek elkészitsék az előadások tematikáját, meghatározzák: milyen körnél, hány előadásra kerül sor; megbeszéljék és leszögezzék hol és hány órakor tarthatják az előadásokat. A gazdaságok vezető tanácsai gondoskodjanak a megfelelő helyiségek rendbehozásáról, asztalokról, székekről, a helyiség fűtéséről, világitásáról, mindazon kellékekről, amelyek biztositják az előadások jó körülmények között való megtartását, ami a zavartalan tanulás előfeltétele.

KÉRDÉS: Hogyan állunk a szemléltető eszközökkel?

VÁLASZ: A rajoni mezőgazdasági tanács gondoskodott arról, hogy minél több időszerü szemléltető eszközt biztositson a gazdaságok számára, a tanfolyamok szinvonalának emelése érdekében. Számos kollektiv gazdaságban a szakemberek az évek folyamán nagymennyiségü szemléltető eszközt, diafilmet gyüjtöttek össze s használnak eredményesen. Ugyanakkor tavasszal felhivtuk a szakemberek és a gazdaságok vezető tanácsainak figyelmét, hogy minden egységben létesitsenek házi laboratóriumot, amelyek anyaga nagymértékben hozzájárulhat az előadások szinvonalának emeléséhez. E tekintetben még nem végeztünk pontos ellenőrzést, de tudomásom van arról, hogy a pécskai Avintul és Steagul rosu kollektiv gazdaság szakemberei és vezető tanácsai közösen egy jól felszerelt házi laboratóriumot létesitettek. Ezenkivül Mácsán, Ságon, Sajtényban, Kisiratoson is megtették a szükséges intézkedéseket a házi laboratóriumok felállitására és felszerelésére.

Szükséges, hogy az elkövetkező napokban kollektiv gazdaságaink vezető tanácsai, szakemberei teljes felelősségérzettel foglalkozzanak az agro-zootechnikai tanfolyamok szervezésével és igy, amikor elérkezik az oktatás megkezdésének ideje, zavartalanul, tervszerüen láthassanak hozzá a munkához.

A pécskai Steagul roşu kollektív gazdaság vezető tanácsa

a növénytermesztés mellett körültekintően foglalkozott az állattenyésztés fejlesztésével is. Jelenleg a gazdaságnak 1755 sertés (ebből 178 anyakoca), 887 szarvasmarha (ebből 248 fejőstehén) képezi az állatállományt. Az utóbbi években megkezdték a baromfitenyésztést is. Igen jól bevált ez a részleg, amit az is bizonyit, hogy a gazdaságnak jelenleg 10 564 baromfija van.

Bebizonyosodott: az állati termékek mennyiségének növekedését hozzáértő állatgondozók biztosithatják. Éppen ezért ebben a gazdaságban is a legjobb kollektivisták tevékenykednek ezen a részlegen. Gáll Márton, Lábos Pál, Hajas Sándor már hosszu évek óta dolgoznak itt és gondozzák a fiatal szarvasmarhákat. Mindennapi munkájukban alkalmazták mindazokat az ismereteket, amelyeket a zootechnikai tanfolyamon szereztek, betartják az istállóprogramot és az állatok etetésére, itatására előirt szabályokat, igy rendszeresen 90 dekás—1 kilogrammos napi sulygyarapodást érnek el. Ugyancsak dicséröleg emlithetjük meg Budacsek István és Hegyes Pál sertésgondozókat is.

Az állatállomány gyarapodása jelentős pénzösszeget biztosit a Steagul rosu kollektiv gazdaság tagjainak. Az államnak eladott 68 tonna sertés- és 45 tonna marhahusért, a 269 600 liter tejért, a csaknem 3000 darab baromfiért és a 44 623 tojásért nem kevesebb, mint 1 306 105 lejt kaptak.

A Pártkabinet közli:

Hétfőn, november 2-án a marxista-leninista esti egyetem alábbi évfolyamainak hallgatói jelenjenek meg a Pártkabinetben az esti egyetem megnyitásán:

— Történelem, I. és II. év
— Politikai gazdaságtan, I. és II. év
— Filozófia, I. év

Hazánk minden tájáról

Újtipusú kompresszorok

A fővárosi Timpuri Noi üzemek nemrégiben megkezdték a percenként 200 liter teljesitményü villamos festőkompresszor sorozatgyártását. Az uj készülékkel hazai gyártmányu berendezéseket festenek korszerü eljárás szerint.

A kőolajipari berendézések számára percenként egy köbméter teljesitményü kompresszort szerkesztettek. Az ilyen tipusu kompresszorokat eddig importálni kellett.

Megkezdte működését a dobreşti bauxit előkészitő és mosó berendezés

A Krisána tartományi Dobresti-en megkezdték működésüket a bauxit előkészitő és mosó berendezések első technológiai vonalának gépei.

A berendezést, amely nyersanyaggal látja el a nagyváradi első timföldgyárat teljes egészében a Bánya- és Villamosenergiaipari Minisztérium Bányaipari Tervezőintézetének és Bányaipari Kutatóintézetének szakemberei tervezték. A felszerelések és a készülékek is mind az országban készültek.

Az RNK Akadémiájának fémipari kutatóközpontjában készült e felvétel. Doina Marinescu kutatómérnök a hőkezelő laboratóriumban.

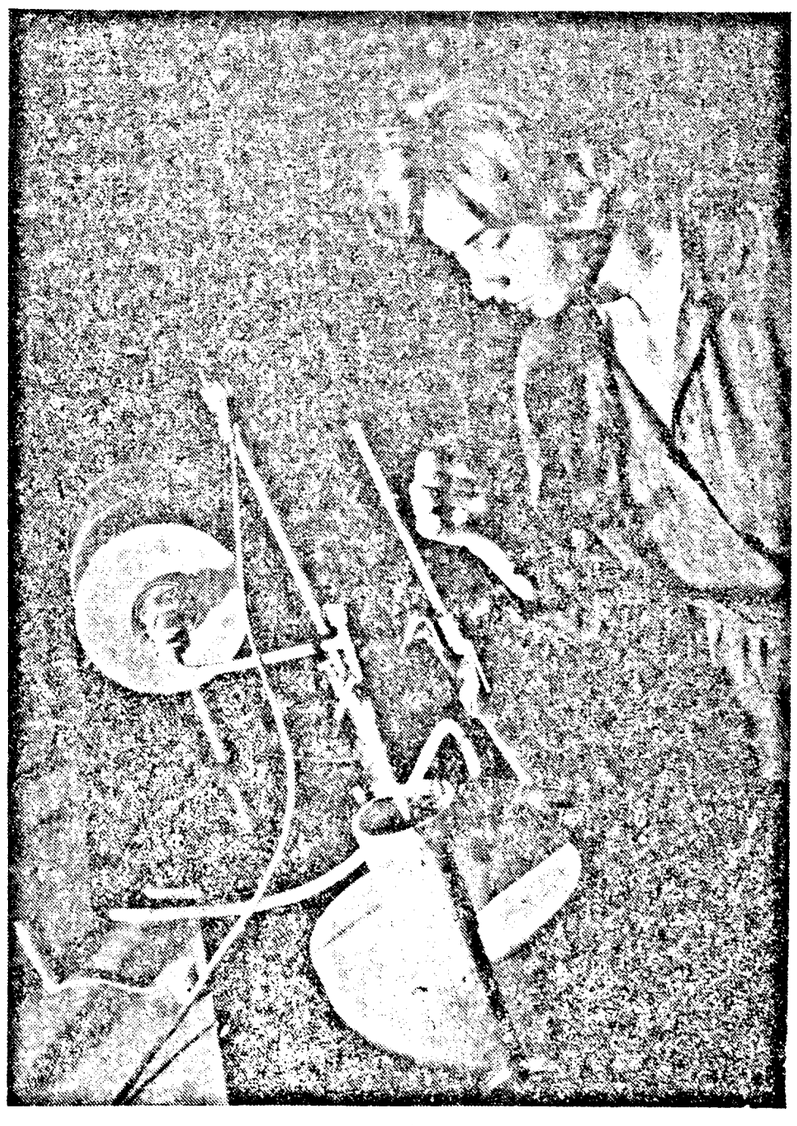

Terven felül

Az ország csapágygyárai az év első három negyedében terven felül körülbelül 45 000 csapágyat gyártottak, vagyis több mint kétszer annyit, mint 1959-ben egész esztendőben. A birladi csapágygyárban például az emlitett évhez viszonyitva az idén megkétszereződött a termelés, s tul teljesitették az 1964-re előirányzott feladatokat.

Az eredmények annak köszönhetők, hogy a dolgozók intenziven kihasználták a belső tartalékokat, állandóan növelték a termelékenységet és a termelés műszaki szinvonalát, fejlett technológiai módszereket alkalmaztak, korszerüsitették a gépeket, ujabb müveleteket gépesitettek.

A termelés növekedésével egyidejüleg bővült a választék is: országunk jelenleg körülbelül 280 féle csapágyat gyárt.

A minőség javitása terén is történtek intézkedések. Többek között véglegesitettek több uj technológiai eljárást.

Új szociális-kulturális objektumok

Az év eleje óta sok helységben adtak át uj szociális-kulturális objektumokat. Dobrudzsa, Olténia és Hunyad tartományban 30 uj müvelődési otthon épitését fejezték be. A Dobrudzsa tartományi Valea Nucarilor, Slava Cercheza és Mihai Viteazu községekben orvosi rendelő, a tartomány tiz másik községében és falujában mozi épült. Olténia tartományban is több mint 50 mozit nyitottak meg az idén. Ezenkivül uj iskolákat és tantermeket is épitettek vagy rendeztek be. Csupán Ploiesti tartományban 270 tantermet adtak át az idén. A hateves terv éveiben mintegy 800 szociális-kulturális objektum épült a tartományban. A néptanácsok költségvetéséből folyósitott alapokon kivül számos helységben a lakosság is jelentősen hozzájárult az uj objektumok épitéséhez.

A szatmári Unió országunk legnagyobb bányafelszereléseket gyártó üzemeinek egyike. Futószalagok, csillék és egyéb bányafelszerelések indulnak innen az ország számos bányája felé. Képünkön: a szatmári Unió előkészitő részlege látható.

MŰVELŐDÉSI oldal MŰVELŐDÉS

MIHAI BENIUC

EZERNYI LÓERŐVEL

Nem vagyok urfi, nincs tenger-sok eszem,
De senki előtt nem bókol fejem.
Kalapom jött-mentnek meg nem emelem —
Szüleim földjén hazám kenyere terem!

Nem leszek ur? — Mi ezredévek óta,
Csak dolgozunk, a rangot, nevet örökké más hordta...
Legyen hát igy, legyen, ha ez a sor,
Hiszen a végén csattan az ostor!

Vitázni? Nem! De mikor Iancut emlitem,
A degesz zsebhez kaptok, ugy hiszem.
Veszélyben forog tán a lopott bankó,
Odébb álltok hát, lopva, mint a rabló.

Vagy nem igy van? — Hej, lám kilencszázhétben...
Mi emlékezünk, bár még sötét éjben.
Ám keleten már uj napra virradt.
S ti széjjelfuttok — hangyaboly riad.

Mert tudjátok: ezernyi lóerövel
E hajnalon más világ napja jö fel!

Forditotta:
KÁSA JÁNOS

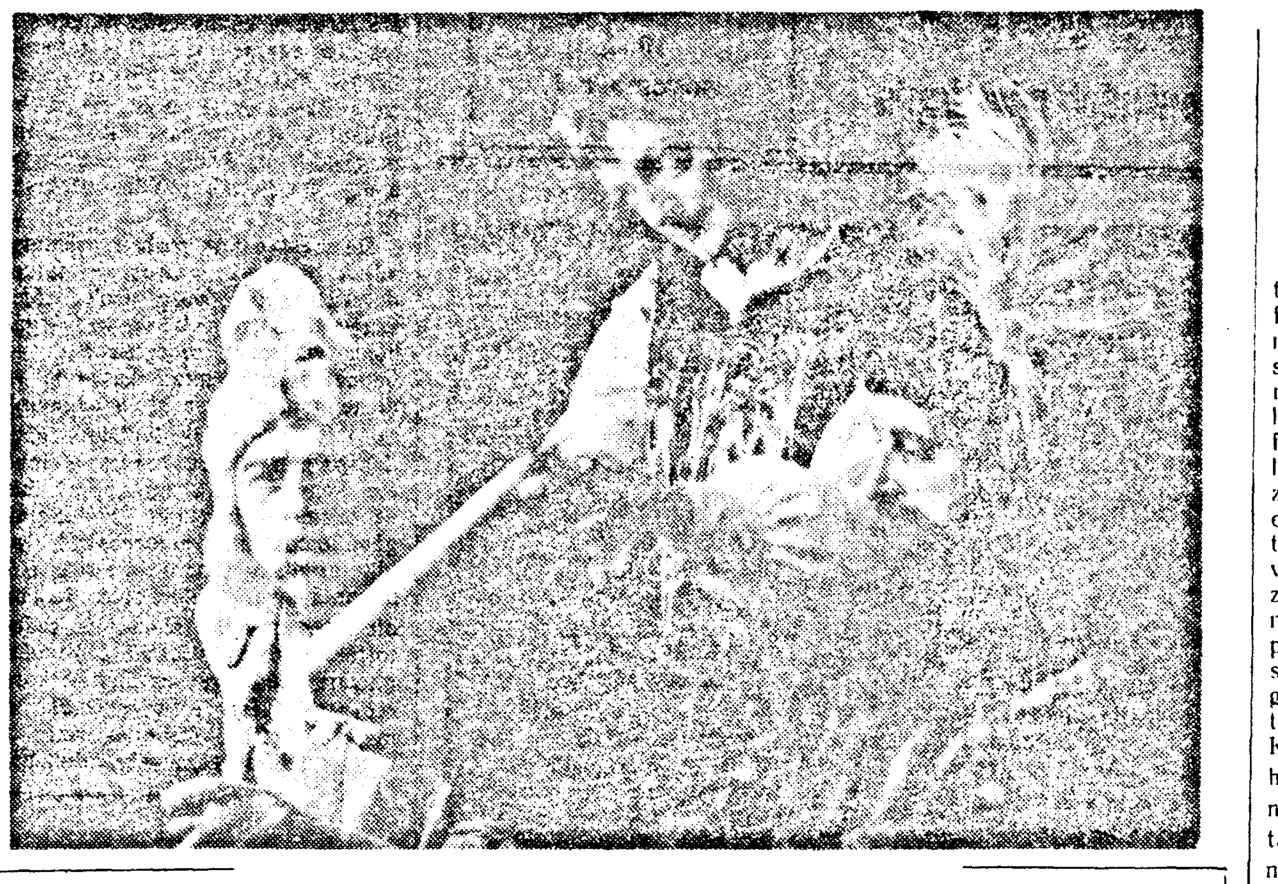

A szinházlátogatók élénk érdeklődése mellett, estéről-estére nagy sikerrel mutatja be az aradi Állami Szinház együttese B. St. Delavrancea: Viforul cimü történelmi drámáját. Felvételünk Nicolae Mihută, Victor Ionescu és George Didilescu szinmüvészekről készült a darab egyik jelenetében.

FILMEK HASZNOSSÁGA

A különböző filmalkotások jelentős mértékben hozzájárulnak a széles dolgozó tömegek kulturális szinvonalának emeléséhez. Ez ma már kétségtelen tény. Sajátos eszközei folytán a film olyan összetett alkotás, amely müvészi képekben ábrázolja az élet jelenségeit, vagy más eszközökkel nyujt feleletet, megoldást a felvetett kérdésekre. Éppen e tulajdonsága folytán értékes utmutató a nézők tömegei számára. A müfajok és a témák sokfélesége révén a film átfogja napjaink kérdéseit, visszatükrözi mindazt, ami fontos és lényeges életünkben.

A rajoni mozivállalat tevékenységében szem előtt tartja a müvészi és dokumentum filmalkotások felbecsülhetetlen ismeretterjesztő, nevelő jellegét. A mult negyedévben is ugy igyekezett megszervezni a vidéki mozik müsorát, hogy változatosságukkal, a helyi igények figyelembe vételével minél nagyobb számu nézőt vonzzanak. Rajonunkban, az emlitett időszakban sor került müvészi, tudománynépszerüsitő, agro-zootechnikai dokumentumfilmek, történelmi, földrajzi, és más témáju ismeretterjesztő filmek vetitésére.

Nagy nemzeti ünnepünk, az ország felszabadulása XX. évfordulójának tiszteletére különböző hazai játékfilmeket tüztek müsorra. Igy bemutatták a **Cintare Romîniei socialiste**, valamint a román filmhét keretében az **Omul de lingă tine. S-a furat o bombă, Secretul cifrului, Partea ta de vină** cimü filmeket, amelyeket közel 000 néző tekintett meg. Különösen szép eredményt ért el a galsai, szemlaki, mácsai és más mozi. A kisfilmek is egyre népszerübbekké válnak rajonunkban. Nagy érdeklődés mellett vetitették például a **Din mărgăritele literaturii clasice romîne. Frumoasă esti patria mea, Imagini din viata sportivă internă si internatională** cimü dokumentumfilmeket, hogy csak néhányat emlitsünk. Ezek a legtöbb nézőt **Mácsán, Ságon, Fenlakon, Szépfalun, Szemlakon, Galsán és máshol** vonzották.

A mozivállalat egyik fontos feladatának természetesen az agrozootechnikai dokumentumfilmek népszerüsitését tartotta és tartja. A rajoni mezőgazdasági tanáccsal közösen 32 kollektiv gazdaságban szervszerüsitettek ilyen jellegü film bemutatását. A negyedévi eredmények összegezése után elmondhatjuk, hogy ez az akció is jól sikerült, majdnem 6000 kollektivista tekintette meg a mezőgazdasági munkákban számukra értékes segitséget nyujtó dokumentumfilmeket.

Hazánk dolgozó népe az élet minden területén figyelemre méltó, elismerést érdemlő nagyszerü vivmányokat tud felmutatni. Erről egyre több külföldi országban is meggyőződhetnek. A **Rominia pe meridianele lumii** cimü dokumentumfilm éppen ezt illusztráija meggyőző felvételek sorozatával. Érthető tehát a nézők nagy számának iránta tanusitott érdeklődése. Különösen Alunison, Horián, Magyaradon és rajonunk több más községében vettek részt nagy számban a bemutatókon.

Célunk, hogy a vidéki lakosság minél nagyobb tömegével kedveltessük meg a filmszinházak látogatását, hisz ez értékes támogatás mind a szakmai tudás gyarapitásában, mind az általános müveltség szinvonalának emelésében. Eddigi eredményeink eléréséhez hozzájárult a rajoni néptanács müvelődés- és müvészetügyi bizottságával való állandó együttmüködés, valamint számos kulturotthon, igy a mácsai, szentmártoni, fenlaki, zádorlaki, Andrei Saguna-i, galsai, németszentpéteri és más müvelődési otthonok támogatása. Mindez lehetővé tette, hogy a harmadik negyedévben a rajoni mozivállalat 108,4 százalékban teljesitse előirányzatát.

A sikerek azonban nem vonhatják el figyelmünket az itt-ott még előforduló mulasztásokról. A helyszinen végzett ellenőrzés során kitünt, hogy vannak kulturotthonigazgatók, akik nem koordonálják kellőképpen a kulturotthon és a helybeli mozi tevékenységét, nem vezetnek rendszeres nyilvántartást a filmekkel kapcsolatos különböző akciókról vagy csak formálisan foglalkoznak a mozi tevékenységével. Ez a helyzet például Iratoson, Székesuton, Kovaszincon, Ságon, Nagyperegen, Kisperegen és máshol. Előfordul az is, hogy nem mindenütt gondozzák kellőképpen a vetitőgépeket, igy például Mácsán, Kisiratoson vagy Monostoron. Az emlitett községekben a helyi néptanácsoknak több lelkiismeretességgel kell figyelemmel kisérniök a helybeli mozi tevékenységét.

A vidék növekvő kulturális szinvonala természetszerüleg a falusi dolgozók növekvő érdeklődésében, kulturigényeinek bővülésében jelentkezik. A szellemi szükségletek kielégitésében jelentős részt kell vállalniok a községi és falusi moziknak is. A következő negyedévben minden erönkkel arra törekszünk, hogy még jobban kielégitsük e jogos és örvendetes igényeket.

Tivadaru Mircea,
a rajoni mozivállalat vezetője

AZ ARADI TARTOMÁNYI MÚZEUMBAN

Gazdag tudományos tevékenység, élénkülő tömegkapcsolat

Arad és a környék történelmi multjának emlékeit gyüjti össze, értékes képzőmüvészeti alkotásokat őriz az érdeklődő utókor számára az aradi muzeum. A meglévő készletek szüntelen gazdagitása, a hatalmas anyag rendszerezése, uj kiállitások rendezése, a közönség érdeklődésének kielégitése intenziv és sokoldalu munkát igényel az intézmény tudományos dolgozói részéről.

Az elmult negyedévben a muzeum valamennyi részlegén az egyik legfontosabb feladat a tudományos kutató munka volt. Az ókori történelem osztályon például a numizmatikai gyüjteményt számos uj érmével egészitették ki, kidolgozva azok részletes tudományos leirását. Elkészitették a részleg egész régészeti és numizmatikai anyagának korszakok és tárgy-csoportok szerinti statisztikai kimutatását is. A nagyobb arányu müveletek közül emlitésre méltó még a pécskai régészeti ásatások folytatása. Értékes leletek kerültek felszinre ezenkivül Aradon, Németszentpéteren, Fenlakon és a solymosi várnál. Folyamatban van az adatgyüjtés egy eredeti tudományos közértekezés szerkesztéséhez, amelynek cime: A dákok Arad vidékén a régészeti kutatások fényében.

A modern és jelenkori történelem osztály munkaközössége szintén fontos tudományos problémák megoldásával foglalkozott. Igy például ujabb, figyelemre méltó muzeális anyaggal egészitették ki a mócoknak az 1848-as forradalomban való részvételével kapcsolatos kiállitást. Az elmult negyedévben a központi feladat természetesen a felszabadulás 20. évfordulóját köszöntő, népünk nagyszerü megvalósitásait tükröző kiállitás rendezése volt. Ma már ritkaságnak számitó számos dokumentumot, nyomtatványt gyüjtöttek ehhez, ezenkivül sok fényképreprodukciót és szemléltető grafikont készitettek. Ugyancsak a modern és jelenkori történelem osztály munkatársainak hatáskörébe tartozott a világosi I. Slavici emlékmuzeum anyagának gazdagitása, kiegészitése, különös tekintettel a következő témakörre: a társadalmi és gazdasági környezet és I. Slavici pedagógiai tevékenysége.

A képzőmüvészeti osztályon a képcsarnok anyagát összegező katalógus elkészitésén dolgoztak. Az ismeretlen müvek nagy körültekintést igénylő identifikálását az elmult három hónapban ujabb négy külföldi festménynél végezték el. Sok utánjárást és elfoglaltságot tett szükségessé a kiállitások megrendezése is. Átrendezték a nemzeti képzőmüvészeti tárlatnak a két világháboru közötti időszakra vonatkozó részét. A Képzőmüvészeti Szövetség temesvári fiókjával közösen került megrendezésre Dure Diodor festőmüvész akvarell kiállitása. A részleg egyik legfontosabb akciója a felszabadulás huszadik évfordulójának tiszteletére rendezett képzőmüvészeti kiállitás volt, amelyen aradi festők, grafikusok, szobrászok legreprezentativabb müveit mutatták be. Ez átfogó képet nyujtott városunk képzőmüvészei gazdag, változatos, figyelemre méltó müvészi eredményekkel büszkélkedő alkotó tevékenységéről. A muzeum képzőmüvészeti osztálya támogatást nyujtott Györffi Éva önálló kiállitásának megrendezéséhez is.

Külön kell szólnunk arról a tevékenységi formáról, amelynek célja minél nagyobb mértékben és hatékonyabban hozzájárulni a dolgozó tömegek általános müveltségének gazdagitásához. Elég talán, ha két tényezőt emlitünk meg ebben a vonatkozásban. A muzeum tudományos dolgozói az elmult negyedévben is eredményesen alkalmazták az ismeretterjesztés bevált formáit. Igy például a Szerszámgépgyár klubjában, az angyalkuti kulturotthonban és máshol, értékes, tartalmas előadást tartottak a felszabadulás utáni román festőmüvészetről. A maga szükszavuságában is sokatmondó az a tény, hogy a muzeum különböző osztályait és a vándorkiállitásokat az utóbbi három hónapban majdnem 30 000 látogató tekintette meg. A kulturotthonokat, üzemi klubokat felkereső vándorkiállitások tematikailag igen változatosak, a bemutatott anyag szempontjából pedig a kérdés lényegét feltárók voltak. Ime néhánynak a cime: A szocialista mezőgazdaság megvalósitásai a Román Népköztársaságban; Társadalmi-kulturális épitkezések az RNK-ban; A szocialista épitkezés megvalósitásai Bánát tartományban; A modern és a mai román festőmüvészet; A román müvészet mesterei; A drezdai képtár; A Tretyakov képtár, stb.

A fentiekben csak néhány fontosabb kérdést ragadtunk ki az aradi tartományi muzeum harmadik negyedévi tevékenységéből. Városunk e jelentős müvelődési intézménye az eddigi tapasztalatok alkotó felhasználásával, a dolgozók növekvő kulturális igényeinek szemelőtt tartásával és az eddiginél intenzivebb munkával igyekszik majd ezentul is eleget tenni a reá háruló feladatoknak.

F. T.

HAT NAP

A pernyávai emberek szinte már el sem tudják képzelni életüket a müvelődési otthon nélkül. A zord téli napokon éppugy, mint rügyfakasztó tavasszal, vagy a nyári napsütéses délutánokon egyformán szivesen keresik fel a tágas, barátságos épületet, ahol a kis iskolások, a nyugdijasok, leányok és fiatalemberek egyformán megtalálják a kedvükre való szórakozást. A hét minden napján, délelőtt és délután az otthon kapuja tárva áll a müvelődni, szórakozni vágyó tömegek előtt. A fiatalok zenét, éneket és táncot tanulhatnak a különböző mükedvelő csoportokban, mig a háziasszonyok szakemberektől egészségügyi, gyermeknevelési és más hasznos tanácsokat, utmutatásokat kapnak. Kicsinyek és nagyok egyformán hódolnak az olvasás szenvedélyének. A mintegy 1800 kötetes könyvtárban szombat kivételével, a hét minden napján megtalálják a kedvükre való olvasnivalót. A tantestület tagjai felváltva látják el a könyvtárosi teendőket, ami nem is olyan könnyü feladat, ha tekintetbe vesszük azt, hogy a legutóbbi bejegyzések szerint több, mint ötszázan kölcsönöztek olvasnivalót és hetenként szerveznek valamilyen könyvrendezvényt.

Ezenkivül persze másfajta szórakozásra is sor kerül. Lássuk csak: az elmult héten milyen szórakozási lehetőségeket nyujtott a pernyávai kulturotthon? Hétfőn délután a szokásos „női nap" alkalmával ezuttal is számos dolgozó nő és háziasszony kereste fel a müvelődési otthont. A Zambia függetlenségének kérdésével kapcsolatosan elhangzott külpolitikai beszámoló után szakorvos a diétikus élelmezésről adott hasznos tanácsokat az érdeklődőknek.

Kedden a tánccsoport tagjai a számukra már ismeretes bánáti és erdélyi népi táncok felujitása után Voia Gheorghenak, a Gépjavító Üzem dolgozójának irányitásával, két uj legényes táncot tanultak. Szerdán a szeptemberben ujjáalakult olvasókör tagjai figyelmesen hallgatták meg a Varga Katalin életéről szóló irodalmi mü ismertetését, majd a mükedvelők vették birtokukba a próbatermet, ahol uj szerepet tanultak.

A rákövetkező napon tizenkilenc kisgyermek kereste fel a müvelődési otthont, hogy a tanitónéni előadásában meghallgassák Ispirescu csodálatosan szép meséjét. A kicsinyek elhatározták, hogy a következő hét csütörtökjén szintén eljönnek a mesedélutánra és ezuttal magukkal hozzák az ismerős gyermekeket is. Pénteken a könyvtár rendezésében Marin Preda: Desfăsurarea cimü könyvének ismertetésére került sor, mig vasárnap délután megemlékeztek az RNK Fegyveres Erőinek Napjáról. A nap jelentőségének méltatása után alkalmi szavalatokból, zene- és énekszámokból álló müvészi programot adtak elő a mükedvelők közremüködésével.

A gondosan összeállitott heti munkaterv a szórakozási lehetőségek változatosságáról tanuskodik. A hét minden napjára jut egy-egy rendezvény, olykor kettő, három is. Gyári munkások, tanügyi dolgozók, diákok, nyugdijasok és háziasszonyok önzetlen munkájából jönnek létre az értekezletek, előadások, müvészi rendezvények, amelyek mind a peremváros lakosságának müvelődését szolgáiják. Valamennyien segitenek a szervezésben és egyikük sem hiányzik az előadásról. S a közösen végzett munka eredménye láttán együtt örülnek a sikernek, mint egy nagy család, amelynek minden tagja becsüli, szereti egymást.

Lengyel Helén

Octavian Smigelschi: Leányarckép. (A Bruckental muzeum tulajdona).

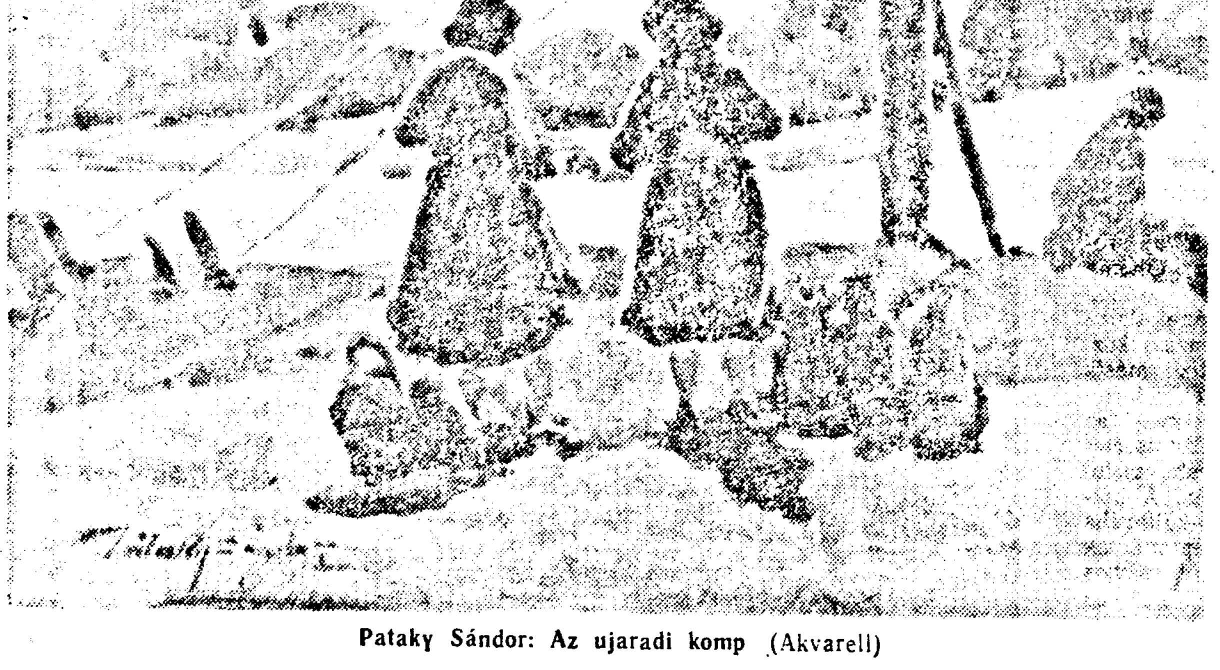

Pataky Sándor: Az ujaradi komp (Akvarell)

Fănuş Neagu

A játékbaba

Ene Lelea hazafelé igyekezett az agronómusokkal tartott tanácskozásról, ahol három napig volt oda. Vágtára fogta a lovakat, fejét befurta a suba lágy gallérjába és a szán ide-oda farolva siklott az uton, a tó mentén. Az est leszálltáig még volt egy óra, kékesszürkeségbe burkolózott mégis a táj, mert délután olyan harapós kedve támadt az időnek, mint egy kölykező kutyának. A párálló ég alja a földre nehezedett, a fagy, amely egy hét óta az ördög szarvait is letördelte volna, még csipősebbé vált, és a vastag, kétaraszos hótakaró alatt megdermedt mezökön süvitve felkelt a februári szél. A szántalpak gyantás csikorgásán át Ene Lelea hallotta a szőlőföldek szélén lábon maradt burjánok száraz ropogását és a nád érdes, éles zugását. Előtte, a falu irányában apró, kifejezéstelen ablakok nyiltak az égen, mint egy főtt hal szemei, s a távolban varjucsapat szállt, mintha füstkarikákat rajzolt volna fel a láthatárra.

„Jön a vihar — gondolta Ene Lelea — a föld lelke is megfagy az éjjel" — és megrántotta a gyeplőt. A lovak patáinak csattogása egybefolyt. Mig ezt hallgatta, Ene Leleának eszébe jutott, hogy értelmetlenség ennyire hajszolni a lovakat, mikor Gia ugy sincs többé otthon, hogy hazavárja. Ez a gondolat fájdalmas érzéseket kavart fel benne, és széles arcát, kissé husos orrát ugy elfintoritotta, mintha ostorcsapás érte volna. Alig két hónappal az esküvőjük után, elhagyta a feleségе. Egyik este, vacsora után lement a pincébe, hogy egy kancsó bort hozzon fel, és amikor visszajött, már nem találta Giát. Az asszony összeszedte a cókmókját és elszökött Ilie Biguhoz, az italbolt felelőséhez. Egy stoppolófát hagyott nála az asszony, egy menyasszonynak öltöztetett játékbabát, amelyet a tornácon, az ajtó fölé akasztott és egy levelet:

„Ne átkozz meg, Ene, megyek ahhoz, aki a legkedvesebb volt nekem mindig ezen a kerek világon, mert én azért mentem hozzád, mert apám megkujakolt, mint egy ellenségét, hogy menjek hozzád feleségül. Hiába mondtam, hogy nem és nem, és sirtam, és szerettem volna inkább meghalni, mert anyám s minden atyafiságom, ahogy virradt, már a sarkamban voltak és telebeszélték a fejemet, hogy mi ketten házasodjunk össze. Most te, Ene, gondold azt, hogy Gia nem is volt soha, jaj az én szerencsétlen fejemnek, és keress más leányt magadnak, aki gondot visel reád és szép gyermekeket szül neked, mint a virágok, mert jó ember vagy és elnök vagy a gazdaságban".

„Hej-hej, mormolta keserüen Ene, faképnél hagyott engem, és most egész nap énekel, mint egy pópa".

Körös-körül a szél seperte már a havat, elkezdődött a vihar. Ene Lelea ösztönösen összehuzta a vállát és keze hátával megdörzsölte széltől kicserzett ajkát. Egész szája sajogni kezdett. „Az ördög vigye el, mérgelődött, három napig ültem benn a rajonnál, és eszembe sem jutott, hogy egy kicsi timsót vegyek a szájamnak". Közel járt a bakter kalibájához, amely ott állott az egyik utkanyarnál s Ene fejét magasra emelte, hogy körül nézzen a tavon. Tul a nádfüggönyön, amelyet ide-oda lengetett a szél, Dumitru Carabineanu brigádjának halászai léket vágtak a jégen, hogy beleereszthessék a hálójukat. Élesen csattogtak a fejszék, mintha egy egész sereg mészáros darabolta volna a marhacsontokat. Ene Lelea egyszerre elfelejtette Giát. „Mi, ácsok, soha sem verünk ekkora lármát —, gondolta büszkén. — Mi más emberek vagyunk..."

Mielőtt elnöknek választották volna, az ácsok csoportjában dolgozott és ezért most néhány pillanatra az volt a benyomása, hogy ott, lenn, egy uj ház gerendáit ácsolják össze. Szemét lehunyta, igy már a fürész harsogását is hallotta, és érezte a frissen megfaragott fa illatát: télen az ácsok keze alatt jobb illata van a fának, mint kinn az erdőben.

Az egyik halász, miközben a lékben megforgatta a hálóját, hirtelen énekelni kezdett és Ene Lelea felismerte a Bigu vastag, hidegtől érdes hangját, s halántékán szédülést érzett. Az ének, amelyhez a fejszecsapások adták az ütemet, a megalázás és összeomlás érzetét keltette benne. Ugy érezte magát, mintha szomjuságtól elgyötörten egy kiszáradt kut előtt állana. Forróság öntötte el a testét, mint azon a napon, amikor kálcium injekciót kapott, ajkai ösztönösen rángatóztak és ostobán ismételgette ugyanazokat a szavakat:

— Ilie Bigu elszöktette a feleségemet, és most énekel.

Aztán hirtelen feltámadt és egyre erősödött benne az a gondolat, hogy Bigu megkivánta a halat, mint egy macska, s idejött és pálinkával megvesztegette Carabineanut. „Rájárnak a mézre, gondolta, ej, hogy megtáncoltatom én őt! Holta napjáig megemlegeti, ugy megtáncoltatom..." De a harag első hulláma, a felindulás pillanata elszállt, mig mohón szivta a cigarettáját, és most valami különös öröm töltötte el. Mindaz, ami kész volt benne feltörni — az undor, a fájdalom, a lázadás — sorra leülepedett, mint a kelni hagyott tészta, hogy később még pusztitóbb erővel robbanjon elő.

Az utkanyarhoz, az emelkedés elé ért. Megrántotta a fagyos gyeplőket és előkiáltotta a baktert.

— Mennyi pálinkát hozott neked Bigu?

A bakter, egy nagyfejü ember, lassan-lassan a szánhoz közeledett, kibomlott lábszártekerőt huzott maga után a széltől zizegő hóban.

— Beszélj, nem hallod — kiáltotta Ene Lelea —, vagy valami hazugságon töröd a fejed? Ha rajtafoglak, tudd meg, hogy elvisz az ördög!

— Nem hozott egy cseppet sem — felelte a bakter. — Tegnapelőtt kidobták az italboltból, és Carabineanu idevette hozzánk dolgozni. Igy van, na. A feleséged elszökött hozzá, a szövetkezet elnöke meg egyszeriben kitalálta, hogy nem jó bodegafelelősnek, mást tett a helyébe. És Bigu azt mondja, hogy Gia állapotos. Két napja mind csak besózott dinnyét kiván és citromot.

Ene Lelea nem hallgatta tovább, megcserditette az ostort, és a lovak belevágtattak a viharba. A magasból rászakadt a sötétség, az apró, fagyos hópelyhek csipték az arcát, és a hideg, mint a félelem lopakodott be a csontjaiba. Eltünt belőle a ködös messzeség, mint hófergeteg végig az uton, ugy kavarogtak a gondolatai s egyetlen hamu- és sótenger volt fölötte az egész ég. Ene Lelea cigarettázott, a cigaretta parazsa

(Folytatása a negyedik oldalon)

AZ ALAPSZERVEZET HATÉKONY IRÁNYÍTÁSÁVAL

Eredményekben gazdag esztendő

A Vörös Trikó gyár konfekció részlege A váltásában tevékenykedő kommunisták érték el üzemi viszonylatban a legkiemelkedőbb sikereket.

Aki ellátogat a gyár konfekció részlegére, az tapasztalhatja, hogy a munkacsarnokban elhelyezett valamennyi gép mellett nők ülnek. Nagy többségük élen jár a termelésben, a termékek minőségének javitásáért vivott harcban. Kevés olyan gépet találunk itt, melynek kezelője ne lenne a szocialista verseny élenjáróit megillető vörös zászlócska tulajdonosa. A részlegen mindössze néhány férfi dolgozik. S ez az arány hüen tükröződik az alapszervezet összetételében is. A 75 párttag és tagjelölt közül hetven nő. Ahogy ez ilyen helyen természetes, az alapszervezeti titkár teendőit is egy nő, Faur Aurelia látja el s mondjuk mindjárt meg: nagy hozzáértéssel.

Az alapszervezet tagjainak főbb célkitüzései között szerepel a termelési terv ütemes teljesitése, a választék bővitése, a termékek minőségének állandó javitása. Nézzük hát röviden: miként valósultak meg ezek a célkitüzések, melyekkel kapcsolatosan határozatokat is fogadtak el az előző választási gyülésen. Az alapszervezet tagjai által kifejtett sokoldalu politikai munka eredményeként ez év kilenc hónapjában össztermelési előirányzatukat 106,8, árutervüket pedig 100,39 százalékban váltották valóra. Ennél is jobb eredmények születtek a gyapotból készitett kötszövött termékekkel kapcsolatos előirányzat teljesitése terén. Eme áruféleségnél a grafikon 108,52 százalékot mutat.

E részleg munkaközösségének tagjairól mindenki tudja, hogy betartják adott szavukat. Idén mégis „megszegték" igéretüket. Ugyanis év elején, amikor a munkavállalásokra került sor, igéretet tettek, hogy 2 millió lej értékü készárut termelnek. Ezzel szemben már mostanáig 5 283 000 lejt kitevő termék került ki kezük alól. Ez az igéret be nem tartás — ez esetben — dicséretre méltó cselekedet!

Minek tulajdonithatók e nagyszerü gazdasági sikerek? Elsősorban is annak, hogy az alapszervezet hozzáértően gyakorolta politikai vezető szerepét, körültekintően szervezte meg a politikai tömegmunkát s hatékonyan alkalmazta ennek leginkább bevált eszközeit. Külön szólnunk kell arról is, hogy a kommunisták csaknem kivétel nélkül élen járnak a szocialista versenyben. Személyes példamutatásukkal egyre fokozottabb tevékenységre ösztönözték a részleg többi dolgozóját is. Mag Magda és Simerian Doina brigádjai már hónapok óta tulajdonukba vették az élenjáró brigád cimet és most is féltve őrzik azt. Az egyéni versenyben Trifa Lucretia, Bencze Ibolya, Gidáli Mária, Dufalä Iuliana, Gherman Iosefina, Tóth Mária, Nandrea Marta, Alb Lucretia, Kozesnyik Katalin tüntek ki különösen. De ki tudná felsorolni mindazok nevét, akik rendszeresen tulteljesitik mind mennyiségi, mind minőségi előirányzatukat.

Ugyancsak a kommunisták példamutatásának tulajdonitható az az örvendetes tény, hogy az elmult esztendőkhöz viszonyitva lényeges javulás észlelhető a munkafegyelem megszilárditása terén. Ebben az időszakban 6 százalékkal csökkent az igazolatlanul hiányzók és a későnjövők száma. A gyülés résztvevői hangsulyozták: a jövőben a bürónak még fokozottabb munkát kell végeznie annak érdekében, hogy részlegükön ismeretlen fogalommá váljék az igazolatlan hiányzás vagy a későnjövés.

Az alapszervezeti büró olykor komoly nehézségekbe ütközött. Többször is megtörtént, hogy hónap elején még nem tudták pontosan, milyen áruféleség gyártására kerül sor. Bár a büró tagjai s főleg az alapszervezet titkára számos esetben felhivta a müszaki vezetőség figyelmét arra, hogy idejében ismertesse az elkövetkező időszakra vonatkozó feladatokat, ez csak igen kis mértékben történt meg. A müszaki vezetőség e téren kifejtett hiányos munkamódszere károsan hatott a termelés megszervezésére, mert gyakran megtörtént, hogy egy hónap leforgása alatt háromszor, négyszer kellett átállniok más termék sorozatgyártására.

Egy időben baj volt a minőséggel is. A minőségi ellenőrök nem végezték megfelelő igényességgel munkájukat, s igy előfordult, hogy hibás árudarabok is kikerültek a gyárból, minek folytán a megrendelők visszautasitották ezek átvételét. Az ilyen esetek nem öregbitik, hanem rontják a gyár jó hirnevét.

Szükséges, hogy az ujonnan megválasztott büró az eddiginél nagyobb gondot forditson a munkaszervezésre, a termékek minőségének további javitására.

A legjobbak közül is csak a legjobbakat

Mint ahogy az ilyenkor szokás, az alapszervezet tagjai behatóan foglalkoztak a belső pártélet legfőbb kérdéseivel is. Megállapitást nyert, hogy alapszervezetük egyre hatékonyabban gyakorolja politikai vezető szerepét, egyre szorosabbra vonta kapcsolatait a dolgozók tömegeivel.

A gondosan elkészitett munkatervek alapján rendszeresen megtartották a büró és az alapszervezeti gyüléseket, mindenkor a legidőszerübb kérdések megvitatását tüzve napirendre. Nandrea Marta, Marchis Ana, Ceavici Maria, Babarczi Erzsébet, Lupescu Maria és sokan mások számos esetben értékes javaslatokkal járultak hozzá a gazdasági-politikai feladatok minél jobb körülmények közötti megoldásához.

Mi mást, mint az alapszervezet felelősségteljes munkáját igazolja az a tény is, hogy az eltelt időszakban 16 uj párttaggal és tagjelölttel erősitették soraikat. Guzei Irina, Ördögh Ilona, Kondács Erzsébet, Mos Ioan és más tapasztalt kommunisták eredményes nevelőmunkát fejtettek ki a pártonkivüliek körében.

Amikor sorainak erősitésén munkálkodott, a büró tiszteletben tartotta az RMP KB 1962. áprilisi plenárisának határozatát, miszerint a pártba a legjobbak közül a legjobbakat veszik fel. Annak nyomán, hogy egyre fokozottabb tevékenységet fejtettek ki az élenjárók soraiban, az alapszervezet társadalmi összetétele a lehető legjobb lett. Jelenleg 72 munkást, 2 technikust és 1 tisztviselőt tartanak nyilván az alapszervezetben.

★

Az egy évi munka értékelése megtörtént. Sikerekben gazdag esztendő volt ez az alapszervezet tagjai számára. A 15 felszólaló számos értékes javaslatot tett a pártmunka további javitása érdekében. Javaslataikat 14 pontba foglalták, amelyeket a közgyülés jóvá is hagyott. Ezek felölelik az alapszervezet valamennyi tevékenységi ágát.

Schiff László

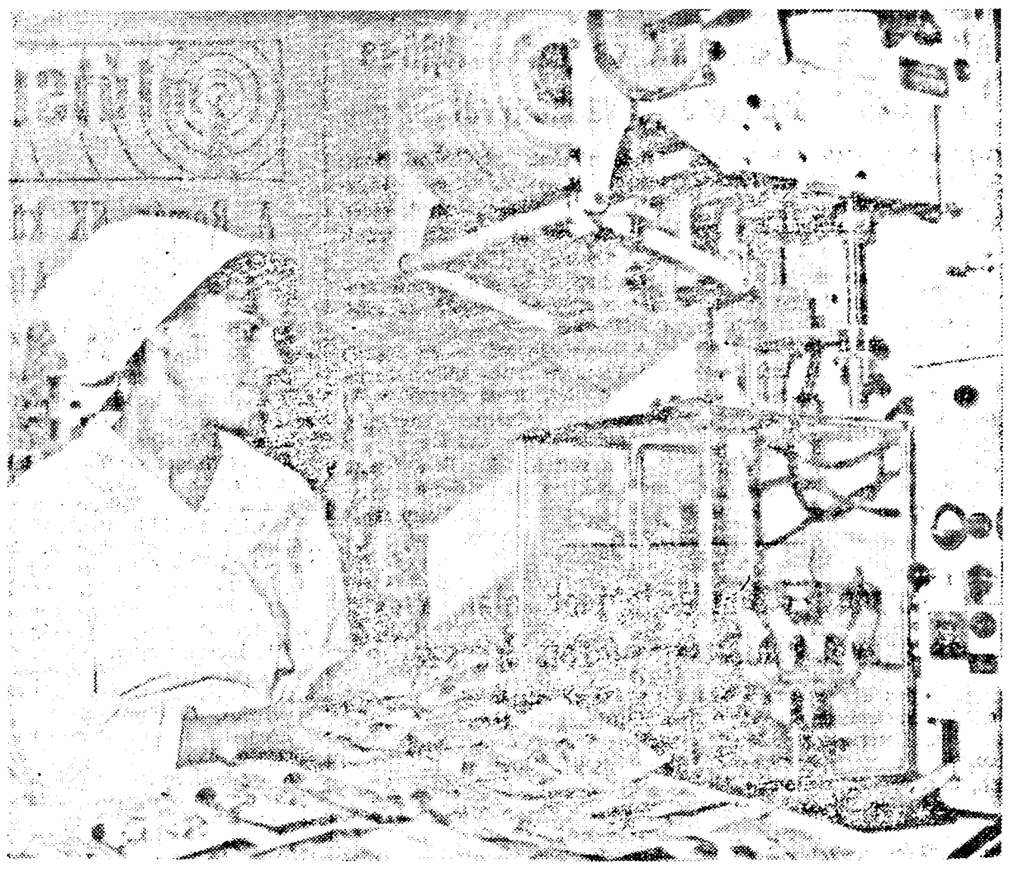

Pontos, lelkiismeretes munkát végez Bier Magda a November 7 gyár élesztő-csomagoló részlegén.

Megnyilnak a lektorátusok

Ezekben a napokban ujra megnyilnak városunkban — a Nőbizottság szervezésében — a lektorátusok, a müvelődési tevékenység e magasfoku formái. Az elmult évek tapasztalatai bebizonyitották a lektorátusok hatékonyságát, eredményességét. Értékes eszközt jelentenek a nők — főként a háziasszonyok — politikai-ideológiai szinvonalának emelésében, általános müveltségük gyarapitásában.

A városi Nőbizottság, a müvészi és müvészetügyi bizottság segitségével (az ő feladatuk biztositani minden alkalommal a lektorokat) az uj tanév előkészitésekor is arra törekedett, hogy a lektorátusok részvevői számára mindig szinvonalas, tartalmas előadássorozatot állitson össze. Olyan témákat választottak, amelyek érdeklődésre tarthatnak számot a nők körében, éspedig politikai, pedagógiai, orvosi, tudományos, földrajzi, történelmi, stb. vonatkozásuakat. Városunkban 10 lektorátus kezdi meg működését az 1964—65-ös évben és mindegyik 20 előadáson foglalkozik a már emlitett kérdésekkel. Az előadások megtartására hetenként egyszer kerül sor, délutánonként.

Szerdán — október 28-án délután öt órakor Pernyáva B városnegyedben ünnepélyes keretek között nyitották meg a lektorátust. Ötvenhat háziasszony jött el a Hälmägean utcai négy osztályos iskolába. Megnyitó beszédet dr. Popescu Iolanda gyermekideggyógyász — a Nőbizottság tagja — mondott s ő tartotta az első, igen érdekes előadást is: „A család hatása a gyermek idegrendszerére" cimmel. Befejezésül az iskola kisdiákjai szavalatokkal és kedves énekszámokkal szórakoztatták az egybegyülteket.

Csütörtökön megnyitották az 1-es és 2-es városnegyedek háziasszonyainak közös lektorátusát, a kereskedelmi iskola disztermében. Ulrich Mária elvtársnő, a Nőbizottság alelnöke, köszöntötte a megjelenteket, majd néhány szóval vázolta a lektorátus célját, feladatait. Ezt rövid, igen szinvonalas müsor követte. Teodor Vuscan szinmüvész, az aradi Állami Szinház tagja dr. Veliciu „O poveste cu Ileana" és Minulescu „Romanta tineretii" cimü verseket szavalta. Révész Erika, az 5-ös számu középiskola XI. osztályos diákja szintén jólsikerült szavalatokkal szórakoztatta a háziasszonyokat. Meleg tapssal jutalmazták Farkas Bélának, az aradi Filharmónia koncertmesterének hegedüjátékát, aki Lazoc Marta zongorakiséretében Ciprian Porumbescu Balladáját és Beethoven Tavaszi szonáta-jának első részét adta elő.

A lektorátus első előadására november 2-án délután 5 órai kezdettel kerül sor a Barátság Házában. (Bulevard étterem fölött.)

A napokban tartják a lektorátusok megnyitóját Mikelakán, a Mosóczy-telepen, Muresel, Drăgăsani, a 3-as, valamint a Pernyáva A városnegyedekben is.

Ifjúsági hangverseny

Vasárnap, november 1-én délelőtt 11 órakor ifjusági hangverseny.

Vezényel NICOLAE BOBOC érdemes müvész, közremüködik AMADEUS WEBERSINKE zongoramüvész (NDK), az Állami Dij kitüntetettje.

Müsoron: *Enescu* Tragikus nyitány, *Brahms* I. zongoraverseny, *Haydn* 102-es számu B-dur szimfónia.

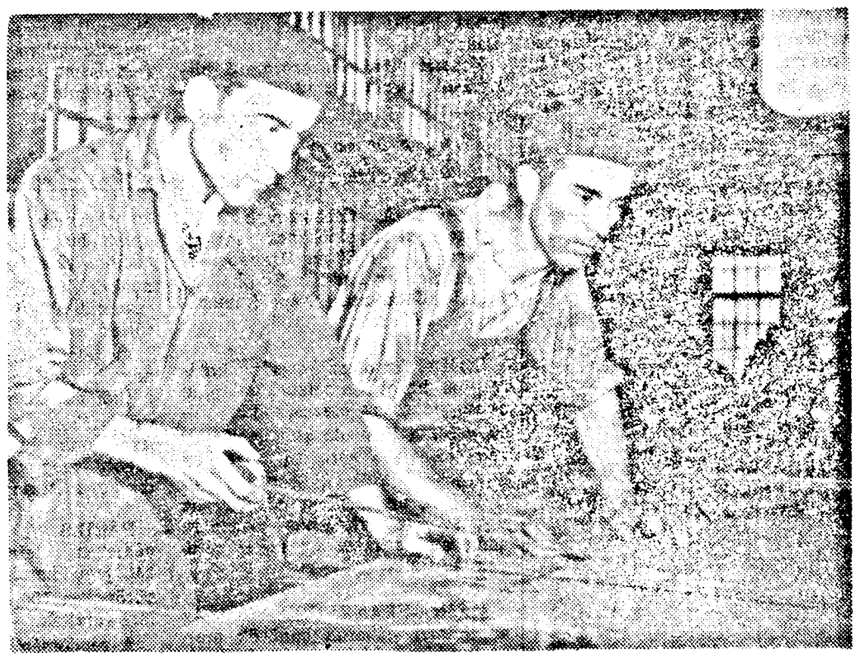

Az aradi Vagongyár védőgyével ellátott különböző tipusu tehervagonok, a kényelmes személyvagonok messze-földön ismertek és keresettek magas müszaki szinvonalukért, kitünő minőségükért. S ez egy egész munkaközösség szorgalmának tulajdonitható.

Ennek a közösségnek tagjai Codoreanu Ioan kommunista és Nicoară Petru. Mindketten a szabászati részleg dolgozói: fémlapokat szabnak. Tervüket átlag 30-35 százalékkal szárnyalják tul.

PBICHINDIEL BÁBSZINHÁZ műsora

VASÁRNAP délelőtt fél 11 órakor: Voinicii din deltă; délután 4 órakor: Harap alb.

A színház bemutatja:

VASÁRNAP, november 1-én, délután 4 órakor: Căsnicia nu-i o joacă. (Bérletszünet), este 8 órakor: Căsnicia nu-i o joacă. (I bérlet).

Néhány mondatban

A Moszkvában megtartott ifjusági uszóversenyen Belic-Gejman 19 éves diák 9 p 5,4 mp idővel uj Európacsucsot állitott fel a 800 m-es gyorsuszásban. A régi rekordot 9 p 8 mp-cel a nyugatnémet Gerhard Hetz tartotta. A 400 és 1500 m-es gyorsuszásban is Gejman a szovjet csucstartó.

★

A budapesti müjégpályán a magyar főváros jégkorong csapata 6:1 (1:0, 2:0, 3:1) arányban győzött Szófia együttese ellen.

★

A Nemzetközi Rögbi Szövetség schveningeni (Hollandia) kongresszusán uj rendszert állapitottak meg az európai bajnokcsapatok kupatornájának lebonyolitására. Az országos bajnokcsapatokat három csoportba osztották: A-csoport: Marokkó, Portugália, Spanyolország; B-csoport: Hollandia, Belgium, Olaszország; C-csoport: Csehszlovák SZK, Jugoszlávia, Német DK és Lengyel NK. A három csoportból egy-egy csapat jut tovább egymérkőzéses torna eredményei alapján. A következő torna győztese a Hannover 78 nyugatnémet csapattal játszik, ennek a mérkőzésnek a nyertese pedig a francia bajnokcsapattal méri majd össze erejét. Hazánk bajnokcsapata közvetlenül a döntőben találkozik majd az elődöntő gyoztesével. A döntő kétfordulós lesz.

★

Addisz Abebában diadalmas fogadtatásban részesitették Bikila Abebe nemzeti hőst, a császári gárda őrmesterét, aki egymásután kétszer nyert olimpiai aranyérmet a marathoni futásban.

Bikila nagy tömegek éljenzése közepette tette meg az utat a repülőtértől szerény lakásáig, miközben a katonazenekar pattogó indulókat játszott.

I. Haile Szelasszie császár átnyujtotta a kétszeres olimpiai bajnoknak a Menelik-érdemérmet, a legmagasabb etióp kitüntetést. Bikilát a császári gárda főhadnagyává léptették elő.

★

A 23 August parkbeli müjégpályán november 21-én és 22-én kerül sor az idény első nemzetközi mükorcsolyázó versenyére, amelyen osztrák, magyar, NDK-beli, szovjet és román sportolók vesznek részt.

★

A Nagyváradon folyó országos női sakkbajnokság 9. fordulója után 7—7 ponttal Alexandra Nicolau és Elisabeta Polihroniade vezet. A 3.—4. helyen Rodica Reicher és Margareta Teodorescu áll 6,5—6,5 ponttal.

★

A hétfőn kezdődő 16. sakkolimpiára péntek reggel repülőgéppel Tel Avivba utaztak a Román NK válogatott férfi sakkozói. A csapat tagjai: T. Ghitescu, Fl. Gheorghiu, V. Ciocîltea, C. Radovici, Gh. Mititelu és C. Botez.

A SZURKOLÓK FIGYELMÉBE!

A CFR stadionban ma sorra kerülő Aradi CFR—Cimpulungi Muscelul C-osztályu bajnoki labdarugó mérkőzés kezdési időpontja délelőtt fél tizenegy óra.

AZ ARADI tartományi MÚZEUM

megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken délelőtt 10 és 13, délután 4 és 7 óra között a Kulturpalota épületében. Legkevesebb 15 személyből álló csoportok szerdán, csütörtökön és szombaton a délelőtti órákban is felkereshetik a muzeumot.

A muzeum alábbi osztályai tekinthetők meg: képzőmüvészeti tárlat, ókori történelem, az 1848—49-es forradalom muzeuma, a flamand, holland, olasz, német és magyar festők kiállitása.

Megtekinthető még a Megvalósitások 20 esztendeje Arad városban és rajonban cimü kiállitás is.

Amozikban peste zi

MURESUL. A törvény igazságtalan keze (11, 14,15, 16,30, 18,45, 21). STUDIO: Az idegen (10, 16, 19,30). VEAC NOU: A pénzcsináló. (11, 14.45, 16.45, 19, 21). IFJUSÁGI: Utazás a Föld körül nyolcvan nap alatt (10, 14, 17, 20). VICTORIA: Ég és mocsár (14,45, 16.45, 19, 21, vasárnap 11 órakor matiné). PROGRESUL (Ujarad): Az ördög vizesése (16, 18, 20, vasárnap délelőtt 11 órakor matiné). SOLIDARITATEA (Gáj): Fracasse kapitány (17, 19, vasárnap 11, 15, 17, 19). MIKELAKA: Mint az oroszlánok (17, 19, vasárnap 11, 15, 17, 19).

Lelkiismeretlenség

Október 23 éjszaka. A pécskai mentőszolgálat autója szinte egész idő alatt uton van. Máskor alig hivják egyszer-kétszer. Ezen az éjszakán a gépkocsivezetőnek nem igen jutott ideje a pihenésre. Szolgálata amugy sem könnyü. Hiszen az éberségen, a vezetéshez szükséges higgadtságon kivül rendkivüli pontosságra van szüksége. Idejében kell érkezni a beteghez. A kórházbaszállitás nem türhet percnyi halasztást sem. Ezért, ha valaki a mentőszolgálat gépkocsi vezetőjének portréját próbálná megrajzolni, mindenekelőtt a felelősségérzetről kellene szólnia, arról, hogy itt az egyszerü feladatteljesitésen kivül sokkal többet várnak a vezetőtől. Sokszor nagyobb fáradság vállalását, máskor a szabadidő feláldozását, de minden esetben felelősségérzetet a segitségre szoruló embertárs iránt, akinek állapotában, ugy lehet, a néhány percnyi késés is végzetes fordulatot jelenthet. A mentőszolgálat sofőrjei tehát nem egyszerü gépkocsivezetők csupán. Emberek egészségéért felelősek. Bár szaktudásuk a gépkocsi pontos kezelésében nyilvánul meg, mégis kiérdemlik a megkülönböztető elnevezést: életmentők.

Az emlitett októberi éjszakán Csepella György gépkocsivezető erejét ugyancsak próbára tette a szolgálat. Szinte egész éjjel uton volt. Reggelfelé járt az idő. Közeledett a müszak vége, amikor egy izgatott hangu férfi köszönt rá:

— Jó reggelt! Kérem, beteg a feleségem, be kellene szállitani Aradra, a kórházba — mondotta a sietségtől elfuló hangon.

A felesége tejlázban szenvedett. A táplálék hiján a kisfiut is veszély fenyegette. Szakorvos segitségére volt szükség, mégpedig azonnal. Kórházbaszállitásuk nem türt halasztást. A férfi sürgős kérésére Csepella György nehéz szolgálatára, fáradságára hivatkozott. Azt ajánlotta: várjon a müszakváltásig, társa majd beszállitja őket a kórházba.

A fiatal férfi rettegve gondolt a halasztásra. Hiszen ilyen esetekben sulyos következményekkel járhat a késés. Türelmetlenül várta hát a percek mulását. Végre elérkezett a váltás ideje. Meg is jött a váltótárs. S bár Varga János frissen, kipihenten jött a munkába, csak félvállról hallgatta kollegája beszámolóját. S amikor az odamutatott a türelmetlenül várakozó Sarca Gheorghera, az IRIL Muresul pécskai részlegének dolgozójára, felcsattanó hangon kijelentette:

— Majd beszállitom akkor, ha meghallgatom a legujabb olimpiai eseményekről szóló tudósitást. Addig várhatnak!

És mint akinek rendben van a szénája, a legnagyobb lelki nyugalommal csavart egyet a rádió gombján s bömböltette a gépet. Számára megszünt a környező világ. Csak a sportvetélkedők érdekelték. Minden idegszálával a közvetitést figyelte. Nem látta sem a tanácstalan apa, Sarca Gheorghe riadtságát, sem a még ott lévő Csepella György rosszallását. A felelősségérzetnek még a leghalványabb árnyéka sem merült fel benne. Hogy emberélet forog kockán? Méghozzá kettőé, egy fiatal anyáé és egy aprócska, tehetetlen csöppségé? Na és aztán? Mi köze hozzá? Miért zavartatná magát? Hiszen a közvetités után épp ugy beszállithatja őket, semmi bajuk nem lesz, ha addig várnak. Hallgatta hát tovább a rádiót, olyan magától értetődő természetességgel, mintha csak erre tett volna kötelezettségvállalást, akkor, amikor a munkaszerződésre aláirta a nevét.

A percek meg multak egymás után. Az asszony s a kicsi hiába várták a segitséget. Az apa nem is tudta, mihez kezdjen tehetetlenségében. Szerette volna hangosan kikiáltani, tulharsogni a rádiót:

— Segitsetek, hiszen emberélet megmentéséről van szó!

De hiába is tenné, szavai ugy sem jutnának el a „szórakozó" Varga János lelkiismeretéhez. Hiszen a felelőtlenség, az embertelenség vastag jégpáncélját nem lehet két-három odavetett szóval áttörni. Mit tegyen hát? Hogyan segitsen a fájdalomtól megviselt asszonyán, az éhségtől szenvedő kicsi fián?

Fügeanu Ioanhoz, a pécskai Polikliníka adminisztrátorához fordult. Remélt, hogy annak intő szavára talán utrakel a sofőr. Hasztalan a figyelmeztetés. Az adminisztrátor szavát — két ember élete forog kockán, nagyon sulyos az eset — semmibe veszi, nem mutat hajlandóságot az indulásra. Végső szükségben a távozófélben lévő Csepella Györgyöt kérik meg, vigye be mégis ő a beteget a kórházba. Fáradt mozdulatokkal inditotta be a motort. A berregés hallatára Varga János kegyetlen haragra gerjedt. Csöppet sem türtöztette magát. Nagy szitkozódások közepette átvette a gépet. Az idő már nyolc óra felé járt, amikor elindult.

★

Eddig a történet. Pécskai levelezőnk értesitette a szerkesztőséget a példátlan esetről. Nem a saját, hanem a pécskai lakosok nevében teszi fel a kérdést, amelyet mi most a közvélemény előtt ujból megismételünk: Varga János elfelejtette, hogy a mentőszolgálatnál teljesit szolgálatot? Nem tudja, hogy ilyenkor le kell mondania a szórakozásról, annál is inkább, mivel munkaidőről van szó, nem pedig önző módon előtérbe helyezni a kicsinyes magánérdekeket. Két ember élete forgott veszélyben. Ő, a labda utját kisérte figyelemmel. Hol van a felelősségérzet, az embertárs iránti megbecsülés, segiteniakarás. Erről is megfeledkezett Varga János gépkocsivezető? A hivatali vétség sulyát még csak növeli az embertárs iránti magatartáson esett csorba. Ugy látszik, „buzgóságában" ezt is szem elől tévesztette. Nem árt, ha ezuton hivjuk fel a figyelmét: hasonló esetben számithat-e a többiek segitségére, ha ő maga ilyen, szavakkal eléggé el nem itélhető módon szegte meg az emberiesség legelemibb szabályait.

Cs. M.

Az Aradi Cukorgyár normatőr technikust ALKALMAZ

Felvilágositásokat nyújt a gyár személyzeti osztálya

Az Arad városi művelődési és művészetügyi bizottság

közli, hogy november 2-án

MEGNYILIK az Arad városi népi egyetem

az alábbi szakokkal:

— A SZOCIALISTA ROMÁNIA
— SZÜLŐK ÉS A GYERMEKNEVELÉS
— A ROMÁN IRODALOM TÖRTÉNETÉBŐL
— ORVOSTUDOMÁNYI ISMERETEK

A népi egyetem célja hozzájárulni városunk dolgozói általános ismereteinek kiegészitéséhez. Az előadásokat a Barátság Házában tartják magas képzettségü szakemberek: tanárok, mérnökök, orvosok. Vendégelőadóként eljönnek városunkba temesvári és bukaresti akadémikusok, egyetemi tanárok, müvészek és irók.

Az előadásokat filmvetitéssel, üzemek, intézmények, kiállitások, muzeumok meglátogatásával, kirándulásokkal stb. egészitik ki.

Beiratkozni lehet naponta a Barátság Házában, Köztársaság utja 78 szám, I. emelet (a Bulevardul étterem fölött) 8—13 és 17—20 óra között.

Mindennemü egyéb felvilágositást a 17-13 és 22-48 telefonszám alatt nyujtanak.

Aláírták a Román NK és India 1965-re szóló árucsere-jegyzőkönyvét

Október 31-én aláírták Bukarestben a Román NK és India 1965-re szóló árucsere-jegyzőkönyvét.

A jegyzőkönyv értelmében a román fél kőolajfúró berendezést, kőolajfinomító berendezést, különböző ipari felszereléseket és berendezéseket, erőátviteli transzformátorokat, villanymotorokat, szerszámgépeket, traktorokat, csapágyakat, vegyipari termékeket, közöttük szódaféléket, gyógyszereket, festékként szolgáló közbeeső termékeket, kenőolajakat stb. szállít Indiának. Az indiai fél vasércet, csillámot, pamut- és gyapjukelmét, jutatermékeket, különböző ipari termékeket, vegyipari és gyógyszeripari termékeket, borsót, kávét, sellakot, bőrt és más árut szállít Romániának.

Az 1965. évre előirányzott árucsere-mennyiség nagyobb az 1964. évinél.

A jegyzőkönyvet román részről Ilie Voicu helyettes külkereskedelmi miniszter, indiai részről S. V. Ramaswami helyettes kereskedelemügyi miniszter irta alá.

Jelen volt K. R. F. Khilnani, India bukaresti nagykövete.

(Agerpres)

A Román NK Akadémiájának alelnöke vezetésével küldöttség utazott Brüsszelbe

Iorgu Iordan akadémikus, a Román NK Akadémiájának alelnöke vezetésével szombaton délelőtt küldöttség utazott Brüsszelbe, hogy részt vegyen a Román NK fejlődésével foglalkozó román—belga kollokviumon, amelyet november 3 és 6 között rendez meg a keleti országok belga tanulmányi központja együttműködésében a Román NK Akadémiájával.

A küldöttségben részt vesz: Roman Moldovan professzor, az Állami Tervbizottság első alelnöke, a Gazdasági Kutatóintézet igazgatója, Traian Ionascu professzor, a Jogtudományi Kutatóintézet igazgatója, David Davidescu professzor és Costin Murgescu professzor, a Román NK Akadémiájának levelező tagjai, Titus Cristureanu, a Román NK Kereskedelmi Kamarájának alelnöke és Ion Goliat, az Akadémia helyettes tudományos titkára.

(Agerpres).

Küldöttségek érkezése Algériába

ALGIR (Agerpres).

Algirba ujabb küldöttségek érkeznek, hogy részt vegyenek az algériai forradalom 10. évfordulójának november 1-i ünnepségein. Október 30-án megérkezett az iraki és a kubai küldöttség. Eljött az ünnepségre Mahmud Sahnoun, az Afrikai Egység Szervezetének helyettes főtitkára is, Diallo Telli főtitkár pedig szintén rövidesen megérkezik. Mindketten megbeszéléseket folytatnak majd algériai hivatalos személyiségekkel. Sahnoun kijelentette, hogy Diallo Telli főtitkár Algirból Tunéziába, Marokkóba és Szenegálba utazik, ahol Dél-Rhodésia ügyében tárgyal majd az emlitett országok vezetőivel.

A játékbaba

(Folytatás a 2. oldalról).

megvilágitotta fakó bajuszkáját és nyeregkápaként bemélyedő vastag állát. Eddig még reménykedett abban, hogy Gia visszatér hozzá. Most, miután megtudta, hogy gyermeket vár Bigutól, szertefoszlott minden reménysége.

Ahogy Giára gondolt, hirtelen olyan frissen érezte az asszony hajának erős illatát, mint az első együtt töltött éjszakán. Képzelődés! Megrázkódott, de nem tudott szabadulni a gondolattól. Szerette volna, ha Gia most itt lenne a szánkóban, az ő vállához bujna félénken a vihar elől, és hogy ne rázza a szán.

— Ene, hátha eltörik az egyik léc? (Igy nevezi Gia a szántalpakat: lécek).

— Egyet se félj, akácfából vannak, erős fából.

— A gyermeket féltem. Mikor nagy lesz, Ene, mikor hét esztendős lesz és felkeltem reggel, hogy menjen az iskolába, olyan nehezen bujik ki az ágyból, mint én szoktam, és szamárságokat beszél összevissza. Anyám, mondja, azt álmodtam, hogy a hinta az ábécés könyvemből a mi eperfánkhoz volt kötve az udvaron. Igazán mondom. Aztán, tudja meg, bejöttek hozzám a szobába a galambok a Dumitru Carabineanu bá ketrecéből: „Látod, eljöttünk jószántunkból, hogy többet ne kötözz meg minket, itt vagyunk, fogjál meg."

Ene Lelea kijózanodott és fujtatni kezdett az orrán át. Miféle dolog ez, hogy meséket sző a más gyermekéről?!

Közben a lovak gyorsabb vágtára fogták és beértek a faluba. A viharban elszunnyadt házak kéményei ontották magukból a füstöt, a szél pedig bolondos játékot üzött vele a meleg hamu szagát árasztó utcán. A vastagon befagyott ablakokból halvány sárga fények csillantak elő.

A háza előtt Ene Lelea leszállt a szánról, vállával meglökve kaput nyitott, és a lovakat a vihar elől bekötötte a szin alá. A veder ide-oda himbálózott a kút gémjén. Bádoggal abroncsozott szélei csorbán fénylettek a tornácon égő villanykörte aranyló sávjával; három nappal ezelőtt meggyujtva felejtette a villanyt a tornácon. Balra, az ajtófélfába vert szegre akasztva nevetségesen reszketett a menyasszonyi ruhába öltöztetett játékbaba. Ene Lelea fellépett kettőt a kőlépcsőn és egy pillanatra zavartan megállt. A játékbaba Gia tekintetével nézett reá — hosszukás, kék szemekkel, megvetően, nehéz szempillákkal.

— Mit képzelsz rólam? — kérdezte megrémülten Ene Lelea. — Mit képzelsz rólam? — kiáltotta ujra, és haragtól elvakultan csapkodni kezdte ostorával a játékbabát. — Nem én mondtam neki, hogy dobja ki Bigut!

Fáradtan elhajitotta az ostort, és indult a szövetkezet elnökéhez. Arcára fürészpor-szemcsék ragadtak az összetört játékbabától.

BEKE GYÖRGY fordítása

A bukaresti televízió műsora

VASÁRNAP, NOVEMBER 1.

8,50: Reggeli torna. 9: Gyermekek és iskolások műsora — Val Virtej kapitány kalandjai. Az elsüllyedt kontinens (ismétlés) — Pionirok hiradója — Dal és tánc (a craiovai Electroputere iskolájának mükedvelő együttese szerepel) — A Bouglione cirkusz (IV. rész). 10,30: A háziasszony receptje. 11: Falumüsor: — Mezőgazdasági hirek a Mezőgazdasági Főtanács összesitett adatai alapján; — Faluhiradó; — Agro-zootechnikai tanfolyam — előadó Teodor Bordeianu professzor, akadémikus; — Kollektiv gazdaságok tapasztalatai a hustermelés növelésében — előadó dr. Nicolae Capuciu, az Urziceni rajoni mezőgazdasági tanács alelnöke; — Erodált terület hasznositása legelőnek — az Al. Sahia filmstudió dokumentumfilmje; — Könyvek és folyóiratok; — Román népzene, Constantin Mirea zenekara játszik. Szólista: Ileana Grigoriu, Mircea Dascalu. 14,15: körül a Progresul—UTA és a Steaua—Petrolul labdarugó mérkőzés második félideje — közvetités a 23 August stadionból. 19: A TV hiradója. 19,10: Vadászat a dzsungelben — film. 19,35: Mindent az életért — dokumentumfilm. 20: Operettmüsor. Közreműködnek: Cella Tanasescu, Lili Dusescu, Stefi Pirvulescu, Aida Abagief, Lia Macarie, Rodica Brucner, Aurel Drugan, Nicolae Taranu, Anton Negoitescu, Dodo Ionescu, Ioan Iung, Iuliu Puscas. 20,40: Wladzimierz Perzynski Protekció cimü karcolata. 21: Könnyüzene-fesztivál — közvetités Prágából. Befejezésül hirek, sport, időjárásjelentés.

HÉTFŐ, NOVEMBER 2.

19: A TV hiradója. 19,10: Gyermekek és iskolások számára: Tüz és viz (II. rész) — Közvetités a Tüzoltó Muzeumból. 19,40: Nyomorultak (I. rész) — játékfilm, 21,10: Madrigál visszhangok — zenei koreográfiai adás. Közreműködik: Emilia Petrescu-Cironeanu érdemes müvésznő, Martha Kessler, Victoria Roman, Maria Teclu, Palma Stern, Simona Stefanescu, Cornel Rusu, Marius Zirra és a Román NK Opera- és Balettszinházának több balett-táncosa. 21,50: Telesport. Befejezésül hirek, idő árásjelentés.

mi újság a KÜLPOLITIKÁBAN

A Román NK küldöttségének látogatása Algériában

ALGIR. — C. Benga, az Agerpres tudósitója jelenti:

Október 30-án délután megérkezett Algirba a Román Népköztársaság Gheorghe Apostol elvtárs vezette küldöttsége.

A küldöttséget a Dar El Beida repülőtéren a következő személyiségek fogadták: Mohamed Seghit Nekkoche, az FLN Politikai Irodájának tagja, egészségügyi, munkaügyi és társadalomügyi miniszter, El Hocine, az FLN Politikai Irodájának tagja, Amar Ouzegane, az FLN Központi Bizottságának tagja, államminiszter, Djilani Embarek, az algériai Nemzetgyülés szociális bizottságának elnöke, képviselők, ujságirók.

Jelen volt az algiri román nagykövetség több tagja

A repülőtéren az ujságirók kérésére Gheorghe Apostol elvtárs a következő nyilatkozatot adta:

„Algéria legfelsőbb párt- és állami vezetősége meghivásának eleget téve nagy örömmel látogatunk el az Önök szép fővárosába. A Román Népköztársaság küldöttségének a dicső algériai forradalom 10. évfordulója alkalmából tett látogatása lehetőséget nyujt számunkra, hogy közvetlen kapcsolatba lépjünk a hős algériai néppel és jeles vezetőivel s közelebbről is megismerjük az uj Algéria megteremtése érdekében tett figyelemre méltó erőfeszitéseit.

A román népet és az algériai népet egybefüző meleg barátságtól áthatva jöttünk az Önök nagyszerü országába s meggyőződésünk, hogy látogatásunk elősegiti országainkban jóviszonyának elmélyitését.

Az országa sokoldalu fejlesztésének nagy müvén munkálkodó román nép rokonszenvvel kiséri az Algériai Demokratikus és Népi Köztársaságnak a gazdasági, szociális és kulturális építésben elért eredményeit és őszintén örvend e sikereknek.

Engedjék meg, hogy a román küldöttség nevében őszinte köszönetet mondjak a meleg fogadtatásért és hogy ez alkalomból tolmácsoljam a hős algériai népnek a román nép testvéri üdvözletét."

Genfben véget ért a GATT tanácskozás

GENF (Agerpres).

Péntek este befejeződött Genfben a GATT (Általános Tarifa- és Kereskedelmi Egyezmény) tanácsának rendkivüli ülése, amelyet azért hivtak össze, hogy megvitassa Nagy-Britanniának az importtal kapcsolatban hozott legutóbbi intézkedéseit. Az ülésen 50 ország képviseletében több mint 100 küldött vett részt. Az ülés végén 18 iparositott, vagy fejlődésben lévő ország képviselőiből bizottságot létesitettek. A bizottság legkésőbb december 1-ig összeül az angol kormány képviselőivel, hogy megvitassa, milyen következményekkel járhatnak az uj angol intézkedések az illető országokkal folytatott kereskedelemre nézve, s esetleg módozatokat találjon az intézkedések következményeinek enyhitésére. A bizottság ezután jelentést terjeszt elő a GATT-tanácsnak.

A France Presse az üléssel foglalkozva rámutat, hogy a tárgyalások során rendkivül élénk vita alakult ki. A záróközlemény szintén megemliti a GATT-tagok soraiban észlelhető „nyugtalanságot". Ezek az országok főleg azt vetik Anglia szemére, hogy az intézkedések meghozatala előtt nem tanácskozott kereskedelmi partnereivel.

BRÜSSZEL

Az Euratom bizottságának ajánlásai

BRÜSSZEL. (Agerpres.) —

Az Euratom hat tagállamának miniszterei pénteken összeültek Brüsszelben, hogy megvitassák a szervezet második ötéves békéscélu atomkutatási programjának költségvetését.

Amint az Associated Press közli, a miniszterek megvitatták az Euratom végrehajtó bizottságának erre vonatkozó ajánlásait, amelyekben a jelenlegi 425 millió dolláros költségvetés növelését javasolják 9,5 millió dollárral az 1962—1967-es időszakra.

A tárgyalások első napján a miniszereknek nem sikerült megállapodásra jutniuk a bizottság ajánlásai tekintetében s igy a vitát zárt ajtók mögött fogják folytatni a szakértők részvétele nélkül. Mint megállapitották, ha a megegyezést nem sikerül létrehozni, az Euratom legfőbb terveinél felfüggesztik a kutatómunkát.

Az emlitett hirügynökség hangsulyozza, hogy csak a nyugatnémet küldöttség fogadta el az Euratom bizottságának ajánlásait, mig Franciaország és a többi tagállamok az ajánlások ellen foglaltak állást. Olaszország, Hollandia és Belgium küldöttei azzal vádolták meg a bizottságot, hogy előnyben részesiti az NSZK néhány nukleáris tervének fejlesztését országaik rovására.

KINEVEZTÉK DÉL-VIETNÁM UJ MINISZTERELNÖKÉT

SAIGON. (Agerpres.) —

Pénteken hivatalosan Dél-Vietnám miniszterelnökévé nevezték ki Tran Van Huongot, Saigon város prefektusát. A már öregkorban levő Huong, amikor közölték vele hivatalos kinevezését — irja az Associated Press —, igy fogadta a hirt: **„Azt hiszem, hogy gratuláció helyett inkább részvétnyilvánitás illet meg."**

A hirügynökségek valamennyien egyetértenek abban, hogy Huongnak katasztrofális helyzetben kell helyt állnia s hogy még az év végéig ujabb kormányváltozás történhet.

MEGTARTOTTA ELSŐ ÜLÉSÉT AZ UJ SZUDÁNI KORMÁNY

KHARTUM. (Agerpres.) —

Az uj szudáni kormány péntek délután megtartotta első ülését. A kormány tagjai megvizsgálták az ország helyzetét s az élet normalizálására foganatositandó intézkedéseket. Az ülés után El Khatim el Khalifa miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány nyomban megkezdi az előző napon nyilvánosságra hozott Nemzeti Charta végrehajtását.

Péntek éjszaka végetért a legutóbbi zavargások idején megkezdődött általános sztrájk. Khartumban nyugalom uralkodik és rendes mederbe terelődik az élet.

A NEMZETKÖZI BÉKEFENNTARTÓ ERŐK ÉRTEKEZLETE OTTAWÁBAN

Ottawában hétfőn megnyilik „a nemzetközi békefenntartó erők" értekezlete, amelyet Kanada indítványára hivtak össze, hogy megvitassa milyen eszközökkel és módon lehet előmozditani az Egyesült Nemzetek Szervezetének erőfeszitéseit a konfliktusok kitörésének meggátolására és a feszültségi tüzfészkek megszüntetésére. Ottawai kormánykörökben hangsulyozták, hogy a küszöbön álló értekezlet kizárólag „technikai" jellegü lesz és semmiféle kötelezettséget nem jelent a részvevő országok kormányai számára.

A kanadai fővárosban közölték, 20 ország hozzájárult ahhoz, hogy magas rangu katonákkal vagy diplomatákkal képviseltesse magát az értekezleten. Ezek az országok: Brazilia, Kolumbia, Dánia, Finnország, Ghána, India, Irán, Irország, Olaszország, Malaysia, Marokkó, Nigéria, Norvégia, Uj-Zeland, Pakisztán, Hollandia, Svédország, Szenegál, Tunézia és az EAK. Részt vesz az ENSZ megfigyelője is.

Tokióban a Mitnukoshi áruházban román népmüvészeti kiállitás nyilt. A kiállitást a Román—Japán Baráti Társaság szervezte.

Az USA a választások előestjén

Kedden, november 3-án csaknem 70 millió amerikai járul az urnák elé, hogy megválassza az Egyesült Államok uj elnökét. A jelenlegi választási kampány többek között abban különbözik az összes háboru utáni, kétpárt rendszerü választási kampányoktól, hogy azok során hallgatólagos megegyezés alapján a nagy fontosságu politikai kérdésekről nem folyt nyilvános vita.

A pártprogramok nyilvános vitájának eredményeként — az amerikai lapok többségének megállapitása szerint — a Demokrata Párt vitathatatlan előnyre tett szert a republikánusokkal szemben. A választások előtti közvéleménykutatások, noha csak korlátozott számu honpolgárt öleltek fel és megszervezési kritériumaik sem voltak a legmégfelelőbbek, általában — a hirügynökségek és a politikai hirmagyarázók többsége szerint — „Goldwater számára kiábránditóak voltak". A Gallup-intézet legutóbbi közvéleménykutatásainak eredményei arról tanuskodnak, hogy a választók 64 százaléka Johnsont, 29 százaléka Goldwatert támogatja. A New York Times hangsulyozza, hogy a republikánusok számára „a hanyatlás nyilvánvaló még Goldwater olyan fellegváraiban is, mint Alabama, Mississippi és Louisiana állam".

A demokrata párti jelöltről kedvezően vélekedik az amerikai közvélemény. A Nobel-dij 33 kitüntetettje kiáltványban foglalt állást a demokraták mellett. „Figyelmesen megvizsgáltuk Johnson elnök és Goldwater szenátor álláspontját — mutat rá a dokumentum — s megállapitottuk, hogy Johnson megfelel a követelményeknek, ellenfele pedig nem". Johnson jelöltségét támogatja a szakszervezetek, a négerek, a politikusok, a kulturális személyiségek többsége. Johnson választási kampányát 3980 kiadvány, a Goldwaterét mindössze 335 segiti.

A demokraták előnye azzal magyarázható, hogy Johnson belpolitikai programjában „hadat üzen a szegénységnek", védelmébe veszi a négerek polgárjogait, társadalombiztositási programokat irányoz elő, csökkenteni kivánja a még mindig eléggé jelentős munkanélküliséget (körülbelül négy millió munkanélküli van az országban). Külpolitikai téren Johnson elődjének, Kennedynek a politikáját folytatja, amely reálisabb politika és nagyobb mértékben szem előtt tartja a jelenlegi nemzetközi helyzetet. A jelöltek álláspontja eltér a háboru és a béke kérdésében, az atomfegyver felhasználásával kapcsolatos elnöki felelősség kérdésében, noha Goldwater legutóbb igyekezett cáfolni azt a választási kampány kezdete óta kialakult meggyőződést, hogy „a háboru embere".

Amerikai ujságiró körök véleménye szerint azzal, hogy Goldwater és Miller került a Republikánus Párt élére, szélsőséges és veszélyes áramlat keletkezett. Az ujságok megállapitják: a választás napjának közeledtével egyre nyilvánvalóbbá válik, hogy a harc két alapvető politikai áramlat között folyik, s most a választási hadjárat vége felé nemcsak Goldwater vereségének kérdése merül fel élesen az amerikaiak számára, hanem rendkivül veszélyes irányzatának teljes kiküszöbölése is.

A mostani amerikai választási hadjáratban nyiltan szembekerült két különböző vélemény egész sor fontos bel- és külpolitikai kérdésben, s ilyen körülmények között az amerikai választók itéletének még nagyobb lesz a jelentősége.

F. Tuiu

Boliviai események

LA PAZ. (Agerpres.) —

A boliviai hatóságok péntek este közleményben jelentették be, hogy La Pazban, az ország fővárosában és a többi városokban, ahol az utóbbi napokban zavargások voltak, „helyreállott a rend". Oruro bányaipari központban megszüntették az éjszakai kijárási tilalmat.

Péntek este azonban Sucre városban ujabb zavargások törtek ki, mivel az Estenssoro elnököt támogató felfegyverzett civilek csoportja megtámadta egy diáktüntetés résztvevőit. Az áldozatok számát egyelőre nem ismerik. Cochabamba városban is összecsapásokra került sor a katonaság és a csütörtöki incidensek egyik áldozatának temetésén résztvevő tömeg között.

A nyugati sajtóügynökségek hiradása szerint a rendőrség letartóztatott több mint ezer diákot és tanulót, akik a La Paz-i San Andres egyetemen elbarikádozták magukat. Hangsulyozzák, hogy a rendőrök nem tartották be azt az igéretüket, amely szerint nem tartóztatják le a diákokat, ha ezek eltávolitják a barikádokat és beszüntetik az ellenállást a hatóságokkal szemben. Rene Barrientos tábornok, Bolivia alelnöke felhivással fordult Estenssoro elnökhöz, hogy a lehető leghamarabb bocsássák szabadon a letartóztatottak között levő nőket és kiskoruakat.

Kormánykörökből származó hirforrások szerint az utóbbi tiz napon lefolyt incidensek mérlege: 35 halott és több mint 200 sebesült. A bányászszakszervezetek szerint azonban a halottak száma ennél sokkal nagyobb és valószinüleg 70—100 között van. Az ország összes államositott bányájában folytatódik az általános sztrájk, amely komolyan kihat a réztermelésre. La Pazban, az ország fővárosában sok üzlet még mindig zárva van, mert ujabb zavargásoktól tartanak.

A Boliviai Szocialista Falanx, a Keresztényszocialista Párt, a Szociáldemokrata Párt és a baloldali Nemzeti Forradalmi Párt közös nyilatkozatban követelték Victor Paz Estenssoro elnök lemondását „a további vérontás elkerülésére".

Külföldi táviratok

PRÁGA. A Csehszlovák SZK Nemzetgyülése elnökének meghivására október 30-án Prágába érkezett Sardar Hukam Singh, az Indiai Köztársaság Népi Kamarájának elnöke.

RÓMA. Az olasz kormány határozatot hozott, amelynek alapján a nagyiparosok összesen 190 milliárd olasz lira adó alól mentesülnek. Az olasz kormány korábban már jóváhagyott egy pénzügyi intézkedést, ez azonban növeli az ugynevezett általános jövedelmi adót, ami a lakosság széles rétegeit sujtja.

MAJNA-FRANKFURT. Az auschwitzi háborus bünösök majna-frankfurti bünperének tárgyalásán Nyikolaj Alekszejev professzor, a Leningrádi Egyetem jogi fakultásának dékánja számos dokumentumot mutatott be, amelyek ujabb bizonyitékul szolgálnak a nácik e táborban elkövetett bünteményeiről. Az okmányok a hitlerista csapatok elleni offenziva során kerültek a szovjet csapatok kezébe.

Az okmányok arról tanuskodnak, hogy Auschwitzban a zsidók milliói halltak meg a kinzások következtében és a gázkamrákban. Az egyik ilyen okmány 1000 fogoly meggyilkolásáról tanuskodik egyetlen nap alatt.

PÁRIZS. A francia rendőrség pénteken letartóztatott három bankjegy hamisitót, akiknél egy bőröndben 100 ezer hamisitott dollárt találtak.

A rendőrség az USA párizsi nagykövetségének feljelentésére már hosszu ideje körözi a bankjegyhamisitókat, akiket a kapott információk révén sikerült is lefülelni.

KUALA LUMPUR. Tun Abdul Razak, Malaysia alelnöke sajtónyilatkozatában közölte, hogy londoni látogatása során felkéri Angliát, Ausztráliát és Uj-Zélandot, fokozza a Malaysiának nyujtott katonai segitséget.

Amint az UPI irja, Razak nyilatkozatában elmondotta, hogy a maláji hatóságoknak a partizánok elleni akcióban van szükségük a három ország katonai segitségének növelésére.

BLANTYRE. A malawi hatóságok folytatják mindazon személyek eltávolitását, akik ellenzik a jelenlegi kormány politikai vonalát. Amint a Reuter jelenti, a rendőrség parancsot kapott arra, hogy azonnal tartóztassa le Henry Chipembere volt oktatásügyi miniszlert. Hastings Banda miniszterelnök a parlamentben közölte, hogy a volt oktatásügyi miniszter megszökött a Johnstone erődből, ahol fogva tartották. Banda kijelentette, hogy a volt minisztert... lehetőleg élve, de minden körülmények között vissza kell szállitani az erődbe. A malawi rádió egyik október 29-i hire szerint Manson Chiumia politikai személyiséget is eltávolitották a kormánypártból.

Algéria Nemzeti Napja

Tiz évvel ezelőtt, 1954 november elsején kezdődött az algériai nép fegyveres felkelése a függetlenség kivivásáért.

Az Aures hegyvidéken kezdődött harc csakhamar az egész nép nemzeti függetlenségi harcává alakult át. Hét és fél évig folyt a hős nép vére azért, hogy az ország 130 évi francia uralom után függetlenné váljék.

Algéria szabadságáért nagy árat kellett fizetni. A győzelem évében, 1962-ben készült mérleg kimutatta, hogy az ország függetlenségéért vivott harcban 1 500 000 ember meghalt, 250 ezer gyermek maradt árván, több ezer falu pusztult el. A függetlenség kikiáltásának évében az országban 2 500 000 munkanélküli volt, 2 millió ember volt hajléktalan, az európai telepesek több mint egy millió hektár földet hagytak parlagon...

És minden nehézség ellenére, Algéria bizakodással lépett az ujjáépités utjára. Bár csak két év telt el a függetlenség kikiáltása óta, Algériában lüktet az élet, mindennap ujabb változásokat hoz a mezőgazdaság, az ipar tevékenységében, az intézmények átszervezése terén, a nyomoruság és a munkanélküliség, az irástudatlanság elien folytatott harcban. „A felkelés diadalmaskodott — kezdődik a forradalom!" — ezzel a jelszóval kezdte meg Algéria népe az ország ujjáépitését.

Az ország összes haladó erői, a nép széles tömegei felzárkóztak a Nemzeti Felszabadulási Front köré, amely kezdettől fogva vezette az algériai nép függetlenségi harcát. Minden erőfeszités a forradalom kiteljesitésére irányul. E szakasz legjelentősebb eredményei közé tartozik a földreform, amelynek révén 1963 végéig 3 700 000 hektár föld, vagyis az ország szántóterületének 70 százaléka került a nép kezébe.

Jelentős lépés volt az alkotmány elfogadása is, amely többek között előirányozza az ember ember általi kizsákmányolásának felszámolását. Ezután következett különböző vállalatok és a szállitóeszközök, az ujságok államositása, az algériai tőkekivitel korlátozása stb. Mindezek a kormányintézkedések, amelyek a népi tömegek lelkes támogatásának örvendtek, megmutatták a világnak, hogy Algériának megmásithatatlan szándéka uj életet épiteni. Nagy arányokat öltött a népi tömegek kezdeményezőkészsége és alkotó tevékenysége. A nép közvetlenül részt vesz az ország gazdaságának vezetésében. Létrejöttek az anyagi körülmények Algéria nemkapitalista uton való fejlesztéséhez.

A gazdasági nehézségek leküzdéséért, az uj független állam megszilárditásáért vivott harcban az algériai nép messzemenő támogatást kapott a baráti országoktól, köztük a Román Népköztársaságtól. „Algéria nem felejti el azt az erkölcsi és anyagi segitséget, amelyet harcának napjaiban Romániától kapott — jelentette ki egy interju során Ben Bella elnök. Az algériai nép nevében testvéri és baráti üdvözletemet küldöm a román népnek."

A fiatal algériai köztársaság fontos szerepet tölt be a nemzetközi politikai életben, azok közé az országok közé tartozik, amelyek következetesen állást foglalnak az általános leszerelés, a feszültség enyhitése és a békés egymás mellett élés mellett. „Meggyőződéses hivei vagyunk az összes problémák békés megoldásának, bármilyen természetüek legyenek is azok. Tul sokat szenvedtünk a hét évig tartó háboru alatt, amely másfél millió áldozatot követelt" — jelentette ki Ben Bella. Az Algériai Köztársaság messzemenő támogatást nyujt az afrikai nemzeti felszabaditó mozgalomnak a gyarmati iga felszámolásáért vivott harcban.

A román nép rokonszenvvel kiséri az algériai dolgozók harcát országuk átalakitásáért. A két ország között tartós és baráti együttműködési kapcsolatok épültek ki. Az algériai forradalom kezdetének 10. évfordulóján — Algéria Nemzeti Napján — román küldöttség érkezett Algirba, elen Gheorghe Apostol elvtárssal, az RMP KB Politbürójának tagjával, a Minisztertanács első alelnökével, hogy részt vegyen az esemény alkalmából rendezett ünnepségeken.

Algéria Nemzeti Napja alkalmából a román nép ujabb kiemelkedő sikereket kiván az algériai népnek a gazdasági, társadalmi és kulturális épitésben.

Nicolae Ionescu
az Agerpres szerkesztője

A Vörös Lobogó szerkesztősége és kiadóhivatala: Stejarului utca 2—4 szám. Telefon: szerkesztőség: 16—92, 30—87, 35—69. Kiadóhivatal: 28—34. Nyomda: 30—93, 20—77. Tip. I.P.B.A. 10468